

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
JP“ ELEKTROPRIVREDA HZ HB “ D.D MOSTAR
na dan 31.12.2013. godine**

Broj: 06-03/14

Sarajevo, srpanj 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA JP ELEKTROPRIVREDA HZ HB D.D. MOSTAR	1
	Bilanca uspjeha za period 01.01. – 31.12.2013. godine.....	1
	Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine	2
	Izvješće o gotovinskim tijekovima za period od 01.01. do 31.12.2013. godine	3
	Izvješće o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2013.	4
III.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	5
1.	Uvod	5
2.	Predmet, cilj i obim revizije	6
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća	6
4.	Sustav internih kontrola.....	7
5.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Društva	8
6.	Planiranje i izvješćivanje	9
7.	Prihodi i rashodi	10
7.1	Poslovni prihodi	10
7.2	Poslovni rashodi.....	14
7.2.1	<i>Nabavna vrijednost prodane robe .....</i>	<i>14</i>
7.2.2	<i>Materijalni troškovi.....</i>	<i>14</i>
7.2.3	<i>Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih .....</i>	<i>15</i>
7.2.4	<i>Troškovi proizvodnih usluga .....</i>	<i>17</i>
7.2.5	<i>Amortizacija .....</i>	<i>17</i>
7.2.6	<i>Troškovi rezerviranja.....</i>	<i>18</i>
7.2.7	<i>Nematerijalni troškovi .....</i>	<i>18</i>
8.	Financijski rezultat.....	18
9.	Stalna i tekuća sredstva, kapital i obveze	18
9.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	18
9.2	Tekuća sredstva	22
9.2.1	<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti .....</i>	<i>22</i>
9.2.2	<i>Potraživanja i plasmani .....</i>	<i>22</i>
9.3	Kapital.....	24
9.4	Obveze	25
9.4.1	<i>Dugoročne obveze .....</i>	<i>25</i>
9.4.2	<i>Kratkoročne obveze .....</i>	<i>27</i>
10.	Potencijalne obveze - Sudski sporovi	27
11.	Javne nabavke	28
12.	Vanbilančna evidencija.....	29
13.	KOMENTAR.....	29
IV.	REZIME DANIH PREPORUKA	30

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Javnog poduzeća "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar** (u daljem tekstu: Društvo) za 2013. godinu (Bilanca stanja, Bilanca uspjeha, Izvješće o promjenama na kapitalu, Izvješće o gotovinskim tijekovima) na dan 31. prosinca 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Društva je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na temelju kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome koriste li se sredstva za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za izražavanje mišljenja:

- **Društvo vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iskazuje koristeći model revalorizacije. Posljednja procjena fer vrijednosti navedene imovine izvršena je 31.12.2004. godine. Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16 Nekretnine postrojenja i oprema, paragraf 34. revalorizacija navedene imovine treba se vršiti svake treće do pete godine. Društvo je posljednjih godina poduzimalo aktivnosti za pripremu procjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, međutim ta procjena nije urađena, te ne možemo potvrditi da je imovina Društva u finansijskim izvješćima iskazana istinito i fer, niti**

možemo izmjeriti efekte gore navedenog na financijska izvješća u 2013. godini, što je šire pojašnjeno u točki 9.1. Izvješća.

- U okviru investicija u tijeku iskazana su ulaganja 11.944.395 KM koja ne čine imovinu Društva, a odnose se na Projekt SKADA/EMS i Telekomunikacije (projekt operacije za prijenos) koja će biti prenesena na Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka Operativno područje (OP) Mostar, nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede. Za iskazana ulaganja, na dan 31.12.2013. godine precijenjene su i obveze u financijskim izvješćima, što je šire pojašnjeno u točki 9.1. Izvješća.

Mišljenje sa rezervom:

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na financijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijska izvješća, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno, financijski položaj Javnog poduzeća "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", dioničko društvo Mostar, sa stanjem na dan 31. prosinca 2013. godine, rezultate njegovog poslovanja te novčani tijek, za godinu koja je završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Financijsko poslovanje u tijeku 2013. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije bilo je usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom i drugom regulativom.

Isticanje predmeta koja nisu uticala na davanje mišljenja:

- Uočeni su negativni trendovi trgovanja električnom energijom, obzirom da je u istom mjesecu obavljena kupovina i prodaja električne energije sa korisnikom koji je istovremeno bio i kupac i dobavljač. Navedeno je dovoljno do indirektnih financijskih gubitaka, jer se električna energija kupovala po većoj cijeni od cijene po kojoj se prodavala, što je šire pojašnjeno u točki 7.1. Izvješća.
- Iskazana su visoka potraživanja, a na teret rashoda poslovanja ukupno je ispravljeno 98.512.883 KM, od čega se na 2013. godinu odnosi 9.443.885 KM, naplata istih je neizvjesna, a navedeno je uticalo i na iskazani financijski rezultat, što je šire pojašnjeno u točki 9.2.2. Izvješća.

Sarajevo, 11.07.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**II. GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA JP ELEKTROPRIVREDA HZ HB D.D.
MOSTAR**

Bilanca uspjeha za period 01.01. – 31.12.2013. godine			
JP Elektroprivreda HZHB d.o.o. Mostar			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna god.
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 3)	409.159.644	376.630.533
1	Prihodi od prodaje robe	-	-
2	Prihodi od prodaje učinaka	406.409.863	373.905.558
2	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	-	-
3	Ostali poslovni prihodi	2.749.781	2.724.975
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	346.488.035	413.485.212
1	Nabavna vrijednost prodane robe	117.809.906	211.685.908
2	Materijalni troškovi	4.951.860	4.813.865
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	78.558.896	79.234.396
4	Troškovi proizvodnih usluga	39.259.300	39.281.166
5	Amortizacija	52.056.074	52.923.713
6	Troškovi rezervisanja	17.484.594	4.378.877
7	Nematerijalni troškovi	36.367.405	21.167.287
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	62.671.609	-
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	-	36.854.679
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 3)	1.314.212	2.046.800
1	Prihodi od kamata	519.884	1.610.785
2	Pozitivne tečajne razlike	794.328	435.891
3	Ostali financijski prihodi	-	124
V	Financijski rashodi (od 1 do 3)	3.302.119	3.684.156
1	Rashodi kamata	3.180.839	3.645.318
2	Negativne tečajne razlike	121.249	38.835
3	Ostali financijski rashodi	31	3
VI	Dobit od financijske aktivnosti (IV-V)	-	-
	Gubitak od financijske aktivnosti (V – IV)	1.987.907	1.637.356
VII	Dobit redovne aktivnosti (III – VI)	60.683.702	-
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III – VI)	-	38.492.035
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 4)	8.346.968	5.772.629
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	52.036	273.504
2	Viškovi	16	-
3	Naplaćena otpisana potraživanja	2.728.904	2.375.336
4	Otpis obveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	5.566.012	3.123.789
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 4)	9.979.877	8.536.279
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	108.785	1.426.830
2	Manjkovi	71.123	81.980
3	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	9.443.885	6.758.915
4	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	356.084	268.554
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX – X)	-	-
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X – IX)	1.632.909	2.763.650
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIV.VRIJEDN.SREDSTAVA		
1	Prihodi od usklađivanja vrijednosti sredstava	-	1
2	Rashodi od usklađivanja vrijednosti sredstava	2.692.357	2.499.164
	Gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava (2-1)	2.692.357	2.499.163
1*	Prihodi iz osnova promjene računovod.polit.i ispravki neznačaj. Grešaka iz ranijih perioda	168.529	383
2*	Rashodi iz osnova promjene računovod.polit.i ispravki neznačaj. Grešaka iz ranijih perioda	1.609.224	439.347
	UKUPAN PRIHOD PERIODA (I+IV+IX+1*)	418.989.353	384.450.346
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*)	364.071.612	428.644.158
	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA – NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	54.917.741	-
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-	44.193.812
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
B)	OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK	13.379.338	11.835.417
	Ukupni neto sveobuhvatni dobitak perioda	68.297.079	-
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	-	32.358.395

Nikola Krešić, Direktor

Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine			
JP Elektroprivreda HZHB d.o.o. Mostar			
Pozicija		Neto iznos tekuće godine	prethodne godine
A K T I V A			
A)	STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.066.828.118	1.079.156.409
	Nematerijalna sredstva	1.747.709	2.535.696
	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.058.776.238	1.075.273.438
	Biološka sredstva	-	-
	Ostala (posebna) stalna materijalna sredstva	16.656	16.656
	Dugoročni financijski plasmani	6.287.515	1.330.619
	Druga dugoročna potraživanja	-	-
	Dugoročna razgraničenja	-	-
B)	ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-
C)	TEKUĆA SREDSTVA	187.427.122	122.513.780
	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	9.998.874	9.902.297
	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	177.428.248	112.611.483
D)	ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-
E)	GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-
	POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	1.254.255.240	1.201.670.189
	Izvanbilancna evidencija - vanbilancna aktiva	328.654.749	328.651.943
UKUPNO AKTIVA		1.582.909.989	1.530.322.132
P A S I V A			
A)	KAPITAL	924.866.911	868.818.027
	Temeljni kapital	736.166.001	736.166.001
	Upisani neplaćeni kapital	-	-
	Emisiona premija	-	-
	Rezerve	-	7.084.510
	Revalorizacione rezerve	190.807.787	203.055.984
	Nerealizovani dobiti	-	-
	Nerealizovani gubici	-	-
	Neraspoređena dobit	68.297.080	11.835.418
	Gubitak do visine kapitala	70.403.957	89.323.886
	Otkupljene vlastite dionice i udjeli	-	-
B)	DUGOROČNA REZERVISANJA	108.476.750	90.216.052
C)	DUGOROČNE OBVEZE	140.697.400	139.364.073
D)	ODLOŽENE POREZNE OBVEZE	-	-
E)	KRATKOROČNE OBVEZE	55.612.928	77.775.128
	Kratkoročne financijske obveze	11.345.234	8.340.424
	Obveze iz poslovanja	30.713.716	53.136.131
	Obveze iz posebnih poslova	-	-
	Obveze po osnovu plaća, naknada i ost.prim.zaposlenih	6.260.686	6.367.013
	Druge obveze	30.594	42.664
	Obveze za PDV	3.083.569	3.374.543
	Obveze za ostale poreze i druge dažbine	4.179.129	6.514.353
	Obveze za porez na dobit	-	-
F)	PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	3.170.617	2.935.133
G)	ODLOŽENE POREZNE OBVEZE	21.430.634	22.561.776
	POSLOVNA PASIVA	1.254.255.240	1.201.670.189
	Izvanbilancna evidencija - vanbilancna pasiva	328.654.749	328.651.943
UKUPNO PASIVA		1.582.909.989	1.530.322.132

Nikola Krešić, Direktor

Izvešće o gotovinskim tijekovima za period od 01.01. do 31.12.2013. godine			
(IZRAVNI METOD)			
JP Elektroprivreda HZHB d.o.o. Mostar			
	O p i s	Tekuća godina	Prethodna godina
A.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 3)	489.615.986	443.621.850
1	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	477.831.201	433.571.086
2	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	7.845.974	5.304.084
3	Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	3.938.811	4.746.680
II	Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 5)	404.931.958	463.589.405
1	Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	256.350.500	339.739.312
2	Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	105.282.549	106.202.066
3	Odlivi iz osnova plaćenih kamata	3.180.839	3.651.847
4	Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	36.337.803	9.490.929
5	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3.780.267	4.505.251
III	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I – II)	84.684.028	-
IV	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	-	19.967.555
B.	GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	61.174.979	86.509.644
1	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	60.288.742	64.685.792
2	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	-	-
3	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	52.036	-
4	Prilivi iz osnova kamata	519.884	-
5	Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	-	-
6	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	314.317	21.823.852
II	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	110.268.431	89.561.230
1	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	60.233.460	64.590.442
2	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-
3	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	45.027.942	24.961.301
4	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	5.007.029	9.487
III	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-
IV	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	49.093.452	3.051.586
C.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 4)	16.186.561	14.922.861
1	Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	-	-
2	Priliv iz osnova dugoročnih kredita	13.253.295	3.919.000
3	Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
4	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	2.933.266	11.003.861
II	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 6)	12.154.796	12.287.117
1	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-
2	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	9.882.535	10.558.124
3	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
4	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-
5	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	598.052
6	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	2.272.261	1.130.941
III	Neto prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)	4.031.765	2.635.744
IV	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)	-	-
D.	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	566.977.526	545.054.355
E.	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	527.355.185	565.437.752
F.	NETO PRILIV GOTOVINE (D-E)	39.622.341	-
G.	NETO ODLIV GOTOVINE (E-D)	-	20.383.397
H.	Gotovina na početku izvještajnog perioda	17.685.611	38.069.008
I.	Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
J.	Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
K.	Gotovina na kraju izvještajnog perioda (H+F-G+I-J)	57.307.952	17.685.611

Nikola Krešić, Direktor

Izvjeshće o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2013.					
JP Elektroprivreda HZHB d.o.o. Mostar					
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizaci one rezerve (MRS 16, 21 i 38)	Ostale rezerve	Akumulir. neraspordobit/ (nepokriv. gubitak)	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
1.Stanje na dan 31/12/2011. Godine	736.166.001	203.055.984	7.084.510	(45.130.074)	901.176.421
2.Efekti promjena u račun.politikama	-	-	-	-	-
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-
4.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2011. godine, odnosno, 01.01.2012. godine	736.166.001	203.055.984	7.084.510	(45.130.074)	901.176.421
5.Efekti revalorizacije materijalnih i nemater.sredstava	-	-	-	-	-
6.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.financijskih sred.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvješća u valutu prezentacije	-	-	-	-	-
8.Neto dobit(gubitak perioda) iskazan u bilancu uspjeha	-	-	-	(44.193.812)	(44.193.812)
9.Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	11.835.418	11.835.418
10.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića dobitka	-	-	-	-	-
11.Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-
12.Stanje na dan 31/12/2012.god	736.166.001	203.055.984	7.084.510	(77.488.468)	868.818.027
13.Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-
15.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2012.god.odnosno 01.01.2013.g.	736.166.001	203.055.984	7.084.510	(77.488.468)	868.818.027
16.Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(12.248.197)	-	-	(12.248.197)
17.Nerealizovani dobiti/gubici po osn. financ.sreds.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-
18.Kursne razlike nastale prevođenj. fin.izvješća u valutu prezentacije	-	-	-	-	-
19.Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilancu uspjeha	-	-	-	54.917.741	54.917.741
20.Neto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	(7.084.510)	20.463.850	13.379.340
21.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka	-	-	-	-	-
22.Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-
23.Stanje na dan 31.12.2013.godine	736.166.001	190.807.787	-	(2.106.877)	924.866.911

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila njihovo izdavanje 26.02.2014.godine.

Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 09.06.2014.godine donio odluku o usvajanju izvješća o radu i poslovanju sa bilancom stanja i uspjeha podnio Skupštini Društva na usvajanje.

III. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

1. Uvod

Javno poduzeće »Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne« d. d. Mostar (u daljem tekstu Društvo), ima pravni kontinuitet od 1992. godine kada je upisano u sudski registar kod Županijskog suda u Mostaru i od tada djeluje u 35 općina Federacije Bosne i Hercegovine. Od travnja 2004. godine posluje kao dioničko društvo.

Temeljni kapital iskazan je u iznosu od 736.166.000 KM, a podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica, nominalne vrijednosti od 100 KM.

Temeljni kapital sastoji se od: državnog kapitala koji čini 90% ili 662.631.000 KM i privatiziranog-dioničkog kapitala koji čini 10% temeljnog kapitala ili 73.535.000 KM.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uključujući upravljanje elektroenergetskim sustavom, te izvoz i uvoz električne energije. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini iz poduzeća je od ožujka 2006. godine izdvojena djelatnost prijenosa električne energije.

Društvo je složena organizacija, organizirano po funkcionalnom i teritorijalnom principu. Evidencije o poslovnim aktivnostima se vode u organizacijskim jedinicama: proizvodnji, distribuciji i opskrbi, dok se distribucijske aktivnosti iskazuju po pojedinim područjima. Izvještavanje se vrši na nivou poduzeća kao pravnog subjekta, sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Temeljna organizacijska struktura Društva uspostavljena je kroz sljedeće organizacijske jedinice:

- Direkcija Društva,
- Proizvodnja električne energije,
- Distribucija električne energije,
- Opskrba električne energije,
- Ekonomski poslovi,
- Pravni poslovi i
- Razvoj.

Proizvodnja električne energije vrši se u hidroelektranama koje su organizirane kroz dva sliva:

Sliv Neretva kojeg čine: Pogon HE "RAMA" Prozor; Pogon HE „MOSTAR“ Mostar, Pogon HE "PEĆ MLINI" Grude; Pogon HE "Mostarsko blato" Mostar, te:

Sliv Vrbas kojeg čine: Pogon HE „JAJCE“ 1 Jajce; Pogon HE "JAJCE" 2 Jajce i centar upravljanja sliva Vrbas.

Društvo prema teritorijalno-funkcionalnom principu djelatnost distribucije električne energije obavlja kroz sljedeće cjeline:

- Distribucijsko područje «Centar»,
- Distribucijsko područje «Sjever» i
- Distribucijsko područje «Jug».

Društvo prema teritorijalno-funkcionalnom principu djelatnost opskrbe električne energije obavlja kroz sljedeće cjeline:

- Opskrbno područje «Centar»,
- Opskrbno područje «Sjever» i
- Opskrbno područje «Jug».

Društvo ima udjel u temeljnom kapitalu poduzeća «Konstruktor-Neretva» d.o.o. Čapljina u visini 859.665 KM ili 14%, kao i većinski udjel u iznosu od 247.139 KM ili 57,14%, u Elektrokontrolu HZ HB «Čapljina».

Na dan 31.12.2013. godine u Društvu je bilo uposleno 1.839 djelatnika.

Sjedište Društva je u Mostaru, Ul. Mile Budaka 106 A.

U Zabilješkama uz financijske izvještaje data je izjava da su svi financijski izvještaji u **značajnoj mjeri** sastavljeni sukladno Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su nekonsolidirana financijska izvješća Društva i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje da li su financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja. Za realizaciju navedenog cilja izvršena je procjena, da li rukovodioci primjenjuju važeće zakonske i druge propise i koriste sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja. Također je izvršena i ocjena financijskog upravljanja, funkcija interne revizije i sustav internih kontrola uspostavljenih u cilju zaštite imovine i sposobnosti da otkrivaju i spriječe značajno pogrešna prikazivanja u financijskim izvješćima.

Zbog ograničenja vremena i resursa revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Revizijom nismo detaljno provjerili vanbilančnu evidenciju.

Sustavom uzorka ispitali smo procese i sa njima povezane financijske veličine vezane za planiranje poslovnih aktivnosti, imovinu, prihode, tražbine, obveze, značajnije troškove i rashode; kapital i procedure javnih nabavki, tako da postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja za koja smo smatrali bitnim, a vezana su za financijsko izvješćivanje.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća

U okviru izvršene revizije financijskih izvješća za 2013. godinu izvršena je i provjera da li je postupljeno po preporukama danim u prethodnim revizijama. Na temelju navedenog konstatiramo sljedeće:

Društvo **nije postupilo** po danim preporukama koje se odnosi na:

- Nisu poduzete aktivnosti da organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja izvrše razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrde raspodjelu roba i usluga na objekte Elektroprijenos BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d. Mostar;
- Na datum bilance, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava;
- U poslovnim knjigama i dalje su evidentirane obveze suprotno odredbama točki 60 do 64 Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća MRS.
- I dalje su visoka nanaplaćena potraživanja, nisu korišteni svi mehanizmi po pojedinim korisnicima kako bi se smanjila ispravka vrijednosti i otpis potraživanja na teret rashoda;

Društvo **je postupilo po preporukama** koje se odnose na:

- Izvršena je analiza internih akata kojima se reguliraju naknade za odvojeni život i troškove prijevoza uposlenika;
- U cilju ostvarivanja pozitivnog financijskog rezultata poslovanja poduzete su aktivnosti na reduciranju rashoda, te su Planom, odnosno Rebalansom plana poslovanja predviđeni rashodi neophodni za obavljanje postavljenih poslovnih ciljeva Društva sukladno zakonskim propisima.

Društvo **je djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- Uprava Društva je djelimično ojačala i unaprijedila nadzor nad funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola i jačanju Odjela interne revizije;

- Poduzete su određene aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova;
- Uprava i Nadzorni odbor Društva poduzeli su aktivnosti kako bi trošenje sredstava bilo racionalno i u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti, sukladno zakonskim propisima i internim aktima Društva;
- Poduzete su aktivnosti u rješavanju adekvatnog softverskog rješenja kako bi kadrovska evidencija bila jedinstvena na razini cijelog Društva.

4. Sustav internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost za uspostavu sustava internih kontrola je na Upravi Društva, a temelj funkcioniranja istog je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i adekvatne procijene rizika poslovnih procesa. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizacija Društva utvrđena je Statutom, a detaljno razrađena Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta.

Iako je Društvo donijelo značajan broj internih akata u cilju uspostavljanja sustava internih kontrola, ne možemo potvrditi da su interne kontrole u potpunosti funkcionirale, u cilju zaštite imovine i donošenja ispravnih poslovnih odluka.

Uočeni su propusti i slabosti kod trgovanja električnom energijom, koji dovode do indirektnih financijskih gubitaka, jer se električna energija kupovala po većoj cijeni, od cijene po kojoj se prodavala, a da nije uspostavljen mehanizam i model kako bi se ovi negativni efekti otklonili. Na stalnim sredstvima evidentirana su investiciona ulaganja koje ne čine imovinu Društva, a samim time u poslovnim knjigama i dalje su evidentirane obveze drugog pravnog lica, temeljem tih ulaganja; na datum bilance nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava; nije vršena ponovna procjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sukladno MRS-u 16 Nekretnine postrojenja i oprema, paragraf 34.; značajna su nenaplaćena potraživanja od kupaca koja kroz ispravku vrijednosti terete troškove poslovanja; nije prezentirana relevantna dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane potrebne aktivnosti na naplati nenaplaćenih potraživanja; ne može se potvrditi da je realizacija rashoda sponzorstva bila racionalna i sukladna potrebama Društva, nepotpuna je informiranost Uprave i nadležnih organa o procesima provođenja javnih nabava, obzirom da izvješća o javnim nabavkama ne sadrže procenat realiziranih nabavki u odnosu na plan, niti informacije o uložnim prigovorima i žalbama za postupke nabavki.

Prilikom ocjene sustava internih kontrola izvršili smo uvid u izvješća Odjela za internu reviziju (u daljem tekstu Odjel IR) i konstatiramo. Odjel IR sačinio je Plan rada za 2013. godinu na temelju utvrđene Studije rizika. Aktivnosti Odjela IR u 2013. godini bile su: Likvidnost i upravljanje financijskim sredstvima Troškovi/rashodi; Pregled procedura određenog broja nabavki radova i usluga; Realizacija preporuka za prethodnu godinu; Prihodi; Gubici električne energije, Pregled procedura popisa i Skladišno poslovanje, te Testiranje komunikacije između organizacijskih dijelova. Kako je navedeno u Izvješću o radu Odjela interne revizije za 2013. godinu uočeni su određeni propusti i dane su preporuke za njihovo otklanjanje.

Na temelju naprijed navedenog vidljivo je da uspostavljeni sustav internih kontrola ne funkcionira u potpunosti.

Potrebno je da Uprava uloži dodatni napor kako bi ojačali i unaprijedili nadzor nad potpunim funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Društva

Sukladno članku 12. Zakona o električnoj energiji (Službene novine Federacije BiH broj 66/ 13 od 28.08.2013. godine), elektroprivredne djelatnosti koje su predmet navedenog Zakona su:

- proizvodnja električne energije,
- distribucija električne energije,
- snabdijevanje električnom energijom i
- trgovina električnom energijom.

Elektroprivredne djelatnosti obavljaju elektroenergetski subjekti utemeljeni sukladno Zakonom o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH" broj:23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10) i registrirani za obavljanje barem jedne od navedenih djelatnosti, uz uvjet da dobiju dozvolu za obavljanje djelatnosti od Regulatorne komisije.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije.

Član 14. Zakona o električnoj energiji nalaže da „ Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno.

Funkcionalno razdvajanje iz stava (1) ovog člana uključuje:

I- razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integrisanog društva na način da:

1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
3. sačini i objavi odvojene financijske izvještaje (bilancu stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima) i druge izvještaje za svaku elektroprivrednu djelatnost i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a sukladno propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

II- Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:

1. obezbjeđenja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojim se obezbjeđuje razdvojeno i nezavisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
2. obezbjeđenja uslova da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integrisanog društva,
3. obezbjeđenje uslova da lica zaposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

Uprava Društva je na sjednici održanoj 28.05.2014. godine donijela Plan aktivnosti za prestrukturiranje sa pregledom aktivnosti sa dinamičkim okvirom (Faza I), koji je donesen sukladno Privremenim smjernicama elektroenergetske politike u Federaciji BiH (Sl. novine Federacije BiH br 12/2014.godinu) i Programu o restrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH (Sl. novine Federacije BiH br. 20/14).

Plan aktivnosti sadrži popis aktivnosti i rokove za izvršenje: Donošenje Plana aktivnosti na restrukturiranju do 20.06.2014. godine, Donošenje Elaborata o unutrašnjoj organizaciji do 01.07.2014. godine; Razrada organizacije Društva po djelatnostima do 01.07.2014. godine; Izrada i donošenje Statuta Društva do 01.07.2014. godine; Donošenje novih Pravilnika o organizaciji do 31.07.2014. godine; Alokacija sredstava obveza i zaposlenika po djelatnostima do 31.07.2014. godine; Donošenje akata za regulisanje internih odnosa do 31.07.2014. godine; usklađivanje akata o računovodstvu uvažavajući razdvajanje po djelatnostima do 31.09.2014. godine; Implementacija razdvojenog računovodstva do 31.09.2014. godine; izrada Plana poslovanja po djelatnostima za 2015. godinu od 01.07 do 30.12.2014.godine; Izrada financijskih izvješća po djelatnostima od 01.07. 2014. godine do 28.02.2015. godine; Donošenje dokumenata za formiranje Operatora distributivnog sistema (ODS) do 30.09.2014. godine, Donošenje dokumenata za rad ODS-a do 31.12.2014. godine; Registriranje ODS-a do 31.12.2014. godine; Početak rada ODS-a od 01.01.2015. godine.

6. Planiranje i izvješćivanje

Trogodišnji plan poslovanja za period 2011.- 2013. godinu, Skupština Društva je usvojila 12.04.2011. godine, a izrađen je prema usvojenoj Metodologiji izrade plana poslovanja, odnosno na temelju planirane elektroenergetske bilance za taj period; važećih cijena električne energije; procjene ostvarenja prihoda i rashoda i važećih zakonskih propisa.

Plan i program poslovanja za 2013. godinu usvojen je od strane Nadzornog odbora i Skupštine društva, a sačinjen je na temelju Trogodišnjeg plana (2011. - 2013. godina), sukladno Statutu Društva, i elektroenergetske bilance Društva usvojene od strane Vlade FBiH 24. siječnja 2013. godine. **Na osnovu usvojene elektroenergetske bilance za 2013. godinu Društvo je smanjilo nivo planirane proizvodnje u Planu poslovanja za 2013. godinu u odnosu na Trogodišnji plan (2011. – 2013. godina) sa 1.622 GWh na 1.376 GWh, dok je nabavu električne energije povećao sa 83,7 GWh na 1.735,8 GWh.** Plan poslovanja za 2013. godinu usvojen je 07.05.2013. godine, iako je planirani nivo proizvodnje električne energije ostvaren već u travnju 2013. godine. Nadzorni odbor je usvojio Rebalans plana poslovanja za 2013. godinu 14.11.2013. godine, a Skupština Društva 09.12.2013. godine.

Izradi Rebalansa plana poslovanja se pristupilo u studenom 2013. godine, prije svega zbog izuzetno povoljne hidrološke situacije tijekom obračunskog razdoblja koja je za rezultat imala znatno veću ostvarenu proizvodnju električne energije od proizvodnje za isto razdoblje 2012. godine, a kao rezultat toga je smanjenje dijela troškova nabave električne energije. Proizvodnja električne energije u hidroelektranama je predviđena 1.376,0 GWh, dok je Rebalansom planirano 2.334,70 GWh, a nabavka električne energije planirana je 1.735,8 GWh, dok je Rebalansom smanjena na 1205,60 GWh. U tijeku 2013. godine proizvedeno je 2.348,28 GWh, a nabavljeno 1.158,18 GWh električne energije.

Na temelju naprijed navedenog ne možemo potvrditi opravdanost značajnog smanjenja planirane proizvodnje i značajnog povećanja nabavke električne energije u Planu poslovanja za 2013. godinu, u odnosu na Trogodišnji plan poslovanja, obzirom da je godišnji Plan usvojen kad se već raspolagalo određenim egzaktnim pokazateljima.

Planirani su i ostvareni sljedeći pokazatelji:

R.B.	Opis	Plan za 2013	Rebalans plana 2013	Ostvareno 2013.	Ostvareno 2012
1	2	3	4	5	6
I	Ukupni prihodi	405.481.240	416.492.103	418.989.353	384.450.346
II	Ukupni rashodi	404.383.700	375.210.600	364.071.612	428.644.158
III	Financijski rezultat (I - II)	1.097.540	41.281.503	54.917.741	(44.193.812)

U 2013. godini ostvaren je ukupan prihod 418.989.353 KM, što je za 2.497.250 KM ili 0,6% više od Rebalansa plana, a u odnosu na prethodnu godinu ukupan prihod veći je za 34.539.007 KM ili 9 %. Ostvareni rashodi u 2013. godini iskazani su 364.071.612 KM, što je u odnosu na Rebalans plana manje za 11.138.988 KM ili za 3%, a u odnosu na prethodnu godinu ostvareni rashodi manji su za 64.572.546 KM ili 15 %.

Rebalansom plana, planirana su investiciona ulaganja u ukupnom iznosu 171.252.406 KM, dok su ostvarena svega 39.423.894 KM ili 23 % u odnosu na Rebalans plana.

U Izvješću o poslovanju za 2013. godinu, planirana i ostvarena investiciona ulaganja iskazana su:

Organizacijske cjeline		Plan 2013	Rebalans plana 2013	Ostvareno 2013	Učešće
	1	2	3	4	4 / 3
A.	Proizvodnja električne energije	129.697.488	118.243.806	22.480.966	19%
B.	Distribucija električne energije	39.065.500	42.022.000	16.670.069	40%
C.	Opskrba električnom energijom	2.692.500	2.762.500	105.883	4%
D.	Direkcija društva i ostale org.jedinice	6.620.100	8.224.100	166.976	2%
Ukupno JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar		178.075.588	171.252.406	39.423.894	23%

Kao što se vidi iz prethodne tabele ukupna vrijednost ostvarenih ulaganja u 2013. godini iskazana je u iznosu od 39.423.894 KM. Investiciona ulaganja su financirana iz vlastitih sredstava (22.203.845 KM ili 56%), kreditnih sredstava (11.424.105 KM ili 29%) i ostalih izvora (5.795.944 KM ili 15%).

U izvješću o poslovanju za I - XII mjesec 2013. godine Uprava je navela da su na stupanj realizacije investicija prvenstveno utjecali predviđeni zakonski rokovi sukladno Zakonu o javnim nabavama (provođenje predviđenih pravnih lijekova) kao i kašnjenje u usvajanju Plana poslovanja za 2013. godinu (usvojen u mjesecu svibnju 2013. godine.

Izvršavanje Resornog ministarstva vrši se godišnje i po zahtjevu Ministarstva, a izvršavanje Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji BiH (FERK-a) na temelju licence za obavljanje elektroprivredne djelatnosti (proizvodnja električne energije) vrši se mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno i godišnje. Mjesečna izvješća se dostavljaju na zahtjev FERK-a, a ostala izvješća proizilaze iz dozvole za rad. Izvršće o poslovanju, Društvo sačinjava polugodišnje i godišnje, dok se izvršće o ostvarenoj proizvodnji i potrošnji električne energije, fakturiranju i naplati potraživanja sačinjavaju mjesečno.

Izvršće o poslovanju za 2013. godinu Skupština Društva usvojila je 30.06.2014. godine.

Poduzeti sve aktivnosti u cilju blagovremenog donošenja i usvajanja Plana poslovanja i Rebalansa plana poslovanja na temelju realnih mogućnosti, kako bi se istima moglo kontrolirati poslovanje Društva, te blagovremeno realizirati planirane aktivnosti.

7. Prihodi i rashodi

7.1 Poslovni prihodi

Ukupni prihodi iskazani su 418.989.353 KM što je u odnosu na isti period prethodne godine veće za 34.539.007 KM ili 9 %.

Struktura iskazanih prihoda je:

Vrsta prihoda	31.12.2013.	31.12.2012.
Poslovni prihodi	409.159.644	376.630.533
Financijski prihodi	1.314.212	2.046.800
Ostali prihodi i dobici	8.346.968	5.772.629
Prihodi na temelju ispravki greške iz ranijeg razdoblja	168.529	383
UKUPNO:	418.989.353	384.450.346

Prihodi se iskazuju po fer vrijednosti u visini obračunatih isporuka proisteklih iz redovnih aktivnosti Društva i u visini dobitaka proisteklih iz drugih aktivnosti. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije domaćinstvima, industrijskim i ostalim korisnicima u Federaciji Bosni i Hercegovini. Priznaju se na temelju mjerenja stvarno utrošene električne energije isporučene kupcima, a na temelju tarifnih stavova određenih od Regulatorne komisije za električnu energiju Federacije BiH (FERK). Kamate zaračunate na nepodmirene tražbine s temelja prodaje električne energije (po dobivenim sudskim sporovima) priznaju se kao prihod razdoblja u kojem se naplate. Naknade za priključenje priznaju se kao prihod razdoblja u kojem se naplate. Cijene električne energije distributivnim potrošačima (direktni kupci-velepotrošači, domaćinstva i ostali tarifni kupci) određuje Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK), sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije i Tarifnim stavovima za prodaju električne energije.

Poslovni prihodi iskazani su 409.159.644 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 32.529.111 KM ili 8,6 %, a čine ih:

- prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu 396.597.914 KM;
- prihodi od prodaje isporučene električne energije na ino tržištu 9.811.949 KM,
- prihodi od donacija 2.713.856 KM (prenos dijela odgođenih prihoda za pokriće troškova amortizacije doniranih sredstava), te
- prihodi od zakupnine i najma 35.925 KM.

Prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu sastoje se od prodaje krajnjim kupcima po reguliranim (tarifnim) cijenama na distribucijskim naponskim razinama koje utvrđuje FERK, te prodaje ostalim kupcima na domaćem i inozemnom tržištu na temelju godišnjih i kratkoročnih ugovora.

Struktura fakturirane električne energije po kategorijama na srednjem i niskom naponu (kupci na distribucijskim naponskim razinama) kako se navodi u Analizi energije za razdoblje I-XII 2013. godine, neznatno je promijenjena u odnosu na strukturu fakturirane električne energije u prethodnoj godini.

	Naponska razina	I-XII 2012. godine			I-XII 2013. godine		
		Fakturirano (MWh)	Fakturirano KM	Cijena el.energije (pf/KWh)	Fakturirano (MWh)	Fakturirano KM	Cijena el.energije (pf/KWh)
I	Aluminij	1.012.897	105.973.061	10,46	943.722	102.289.139	10,84
II	Željeznice F BiH	2.886	800.598	27,74	3.335	925.923	27,76
III	BSI Jajce	210.092	21.362.104	10,17	216.073	22.636.937	10,48
IV	Izvoz	35.656	3.393.106	9,52	117.142	9.811.949	8,38
V	Ostali netarifni kupci	273.530	30.931.058	11,31	782.036	63.282.911	8,09
1	35 kv	2.837	426.881	15,05	135	23.623	17,50
2	10 kv	173.695	26.177.818	15,07	175.422	26.612.606	15,17
VI	SN opskrba (1+2)	176.532	26.604.699	15,07	175.557	26.636.229	15,17
3	Ostala potrošnja	261.031	56.875.502	21,79	262.557	57.295.045	21,82
4	Kućanstva	721.877	104.063.919	14,42	707.514	104.143.242	14,72
5	Javna rasvjeta	21.703	4.075.249	18,78	22.404	4.226.249	18,86
VII	NN opskrba (3+4+5)	1.004.611	165.014.670	16,43	992.475	165.664.536	16,69
VIII	Ukupno tarifni kupci (I+II+III+VI+VII)	2.407.018	319.755.132	13,28	2.331.162	318.152.764	13,65
IX	Sveukupno (IV+V+VIII)	2.716.204	354.079.297	13,04	3.230.340	391.247.624	12,11

Ukupan prihod temeljem isporučene električne energije iskazan je 391.247.624 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 37.168.327 KM ili 10,50 %.

U 2013. godini proizvodnja električne energije ostvarena i iskazana je u visini od 2.348,28 GWh, što je za 972,28 GWh ili 70,65% više od planirane proizvodnje. Prvobitnim Planom poslovanja za 2013. godinu bila je predviđena proizvodnja električne energije od 1.376 GWh. Za usklađenje svoje Elektroenergetska Bilance (koja predstavlja godišnji plan proizvodnje i potrošnje električne energije na području koje pokriva JP Elektroprivreda HZ HB d.d Mostar) za 2013. godinu Društvo je raspisalo tender za nabavku nedostajuće količine električne energije u ukupnom iznosu od 1.337,4 GWh, a ostatak potrebne energije od 206,4 GWh, planirano je nabaviti tijekom godine, najviše u ljetnim mjesecima.

U odnosu na 2012. godinu, proizvodnja električne energije znatno je povećana i to za 1.118,9 GWh ili 91 %. Razlog za ovako dobre ostvarenje proizvodnje električne energije je kako navode odgovorni (u Izvješću o poslovanju za I-XII mjesec 2013.godine) je prvenstveno u povoljnim hidrološkim uvjetima, te punoj pogonskoj spremnosti hidroelektrana.

Međutim, rast proizvodnje u 2013. godini nije pratio rast prihoda ostvarenih temeljem isporučene električne energije.

Iz prezentirane dokumentacije („Analiza energije za razdoblje I-XII 2013. godine“), uočeni su negativni trendovi trgovanja električnom energijom na tržištu. Društvo je kupovalo električnu energiju po većim cijenama od cijena po kojima je prodavana. Negativni trendovi električnom energijom uočeni su i u prethodnom periodu (2012.; 2011 godina). Navodimo neke od primjera kratkoročne kupovine i prodaje (dnevni ili tjedni ugovori) u 2013.godini:

Prosječna cijena kupovine od Rudnap d.o.o Banja Luka u 2013. godini iznosila je 109,74 KM/MWh, a prosječna prodajna cijena Rudnapu d.o.o Banja Luka kao kupcu u 2013. godini iznosila je 66,08 KM/MWh;

Prosječna cijena kupovine od Interenerga Sarajevo u 2013. godini iznosila je 98,90 KM/MWh, a prosječna prodajna cijena Interenergu Sarajevo kao kupcu iznosila je 75,22 KM/MWh;

Prosječna cijena kupovine od Ezpade Mostar u 2013. godini iznosila je 93,35 KM/MWh, a prosječna prodajna cijena Ezpadi Mostar kao kupcu iznosila je 56,29 KM/MWh.

Prosječna cijena kupovine električne energije temeljem svih kratkoročnih ugovora u 2013. godini, iznosila je 101,56 KM/MWh, a prosječna cijena prodaje 70,82 KM/MWh. Prosječna cijena kupovine

električne energije temeljem svih kratkoročnih ugovora u 2012. godini iznosila je 126,36 KM/MWh, a prosječna cijena prodaje 98,98 KM/MWh.

Društvo je potpisalo godišnji Ugovor sa Konzorcijem Ezpada d.o.o Čapljina 31.12.2012. godine o kupovini električne energije u 2013. godini u količini od 613.200 MWh po cijeni od 110,05 KM/MWh. Iako je 2013. godina bila hidrološki veoma povoljna i ostvarena je vlastita proizvodnja veća od planirane za 70,65 %, nisu iskorištene sve mogućnosti, dane u potpisanim Ugovoru o otkazivanju nabavke (mogućnost smanjenja do 20 % ako se isto najavi isporučitelju do 20 u tekućem mjesecu za sljedeći mjesec ili u slučaju iznimno povoljne hidrološke situacije u BiH, mogućnost prekida preuzimanja električne energije pet puta godišnje a maksimalno jedan put mjesečno prekinuti preuzimanje električne energije do 7 dana po svakom prekidu preuzimanja). Društvo je iskoristilo mogućnosti smanjenja isporuke za 76.608 MWh, a smatramo da je moglo znatno više. Navedeno sljedeći primjer: U ožujku 2013. godine od Espada d.o.o Čapljina temeljem godišnjeg ugovora nabavljeno je 40.250 MWh energije po cijeni od 110,05 KM/MWh, odnosno u vrijednosti 4.429.512 KM, a toj istoj Espadi d.o.o. Čapljina u ožujku (od 20.03. do 31.03.2013. godine) prodano je električne energije 50.680 MWh po cijeni od 54,08 KM/MWh, odnosno u vrijednosti 2.740.978 KM. U navedenom periodu (od 20.03. do 31.03.2013. godine), Espada d.o.o. Čapljina isporučivala je Društvu svaki dan 70 MWh energije.

Početak 2012. godine usljed velikih padavina i otežane mogućnosti nabavke električne energije, Konzorcij Rudnap d.o.o Banja Luka-trgovac električnom energijom (sa kojim je bio potpisan godišnji Ugovor o isporuci električne energije od 01.01. do 31.12.2012.godine) nije vršio isporuku električnu energiju Društvu, u periodu od 06. 02. do 15.02 2012.godine. Dana 22.02.2012. godine sačinjen je Zapisnik između predstavnika Društva i predstavnika Konzorcija Rudnap d.o.o Banja Luka o neisporučenoj električnoj energiji. Navedenim Zapisnikom konstatirano je sljedeće: da po evidenciji Društva nije isporučeno 9.274 MWh električne energije u navedenom periodu, a po evidenciji Konzorcija Rudnap d.o.o nije isporučeno 10.924 MWh; da je Društvo tu energiju nabavilo na tržištu električne energije i za tu energiju dodatno platilo 1.235.642 KM; utvrđen je način obeštećenja Društva, odnosno način isporuke neisporučene električne energije. Istim Zapisnikom imenovana je nova osoba za nadzor i realizaciju isporuke, odnosno smijenjena je osoba koja je do tada bila rukovodilac Sektora za tržište električnom energijom.

Nije prezentirana dokumentacija, kojom bi se potvrdilo da je navedeni Zapisnik i realizovan, odnosno da je izvršeno obeštećenje Društva od strane Konzorcija Rundap d.o.o Banja Luka, (jer isto nije evidentirano u Bilanci) u visini i na način (za 1.235.642 KM) kako je istim regulirano.

Cijene električne energije nekvalificiranim (tarifnim) kupcima određuje Regulatorna komisija za električnu energiju, sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije i Tarifnim stavovima za prodaju električne energije. Odluku o tarifnim stavovima za prodaju električne energije nekvalificiranim (tarifnim) kupcima JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar donijela je **Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu FERK) 24.02.2012. godine**, na temelju tada odobrenog Bilanca energetske potrebe Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno potrebnog prihoda djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce, uključujući i trošak nabavke električne energije za potrebe nekvalificiranih (tarifnih) kupaca.

Imajući u vidu činjenicu kako se elektroprivredne djelatnosti: proizvodnja, distribucija i opskrba električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce, obavljaju kao javne usluge, te kako elektroprivredna društva koja imaju obvezu vršenja javne usluge **moraju osigurati električnu energiju što je moguće ekonomičnije**, uzrokujući troškove koji su razumni i temeljeni na uobičajenoj međunarodnoj praksi. Članom 3. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (Sl. novine FBiH 37/13) pored ostalog propisano je kako odobreni potreban prihod znači iznos prihoda od tarifa odobren od FERK-a, koji je potreban elektroprivrednom društvu za nadoknadu svih opravdanih rashoda nastalih obavljanjem djelatnosti distribucije, proizvodnje i opskrbe električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce, dok su opravdani rashodi, rashodi koji su proizašli iz efikasnog djelovanja elektroprivrednog društva u obavljanju elektroprivrednih djelatnosti, koje analizira i odobrava FERK, te kako FERK na temelju opravdanih troškova odobrava elektroprivrednim društvima iznose potrebnog prihoda po elektroprivrednim djelatnostima.

Članom 8. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke, pored ostalog, propisano je kako sve podatke koji ulaze u izračun potrebnog prihoda treba usuglasiti s Bilancom energetske potrebe Federacije

BiH, usvojenim od Vlade Federacije BiH, odnosno s elektroenergetskim bilancom elektroprivrednog društva, kao sastavnim dijelom Bilance energetske potreba Federacije BiH, koja je temeljni dokument za izračun tarifnih stavova. Vlada Federacije BiH je 24.01.2013. godine usvojila Bilancu energetske potreba Federacije BiH za 2013. godinu (Sl. novine Federacije BiH, broj 9/13), u kojem je planirana ukupna proizvodnja električne energije u Federaciji BiH u količini od 8.776, 92 GWh, što je 12% više na procjenu proizvodnje u 2012. godini. Ostvarena proizvodnja električne energije u Federaciji BiH u 2013. godini iskazan je 9.821,28 GWh.

Električna energija nekvalificiranim (tarifnim) kupcima fakturirana je po tarifnim stavovima koji su na snazi od 24.02.2012.godine, a člankom 21. Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH (Sl. novine Federacije BiH 66/13), utvrđene su između ostalih, sljedeće mjerodavnosti FERK-a:

- 1) nadzor i reguliranje odnosa između proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i kupaca električne energije, uključujući i trgovce električnom energijom,
- 2) donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje tarifnih stavova za nekvalificirane kupce, provođenje usvojene metodologije i vršenje nadzora nad primjenom tarifnih stavova za nekvalificirane kupce, kao i donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača, vremena trajanja usluge javnog snabdjevača i vršenje nadzora nad primjenom cijene usluge javnog snabdjevača;
- 3) utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača do potpunog otvaranja tržišta električne energije ili davanje suglasnosti na cijene usluge javnog snabdjevača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije.

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosni i Hercegovini FERK je dana 21.05.2013. godine donijela Odluku o provedbi tarifnih postupaka broj 07-02-598/42/13; broj 07-02-599/43/13; broj 07-02-600/44/13; i broj 01-02-601/45/13; kojom je na svoju inicijativu pokrenula tarifne postupke za JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar i to radi utvrđivanja potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije i potrebnog prihoda opskrbe električnom energijom za nekvalificirane (tarifne) kupce, uključujući i trošak nabave električne energije za potrebe nekvalificiranih (tarifnih) kupaca. Istom Odlukom FERK je odredio kako je rok za podnošenje potrebnih dokumenata od JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar potrebnih za provođenje navedenih tarifnih postupaka 21.06.2013. godine. FERK je sagledavajući podatke o ostvarenoj proizvodnji električne energije u 2013. godini JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar, utvrdio kako je ostvarena proizvodnja električne energije znatno veća od planirane u usvojenoj Bilanci energetske potreba Federacije BiH za 2013. godinu, a troškovi nabave električne energije znatno manji. Obzirom na navedeno, FERK je 10.04.2013. godine uputio Vladi Federacije BiH i Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije dopis (broj 01-01-406/13), vezan za preispitivanje Bilance energetske potreba Federacije BiH za 2013. godinu. Navedeni dopis je u preslici upućen i Parlamentu Federacije BiH, odnosno Zastupničkom domu, Odboru za energetiku, rudarstvo i industriju i Domu naroda.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u koordinaciji s ostalim energetske subjektima, ima zadaću da redovito prati ostvarenje plana energetske potreba Federacije BiH i po potrebi predlaže rebalans energetske potreba i poduzima odgovarajuće mjere za njenu realizaciju. JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar je ostvarila daleko veću proizvodnju od planirane u usvojenoj Bilanci energetske potreba Federacije BiH za 2013. godinu (za 972,28 GWh ili 70,65), a troškovi nabave električne energije znatno su manji od planiranih u navedenoj Bilanci (za 42.460.991 KM). Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije nije predložilo rebalans Elektro energetske Bilance Federacije BiH.

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosni i Hercegovini FERK je 09.07.2013. godine donijela Zaključak, kojim se obustavljaju tarifni postupci za JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar pokrenuti na inicijativu FERK-a.

Ne možemo potvrditi da je Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK), vršila navedene mjerodavnosti, jer je nekvalificiranim (tarifnim) kupcima električna energija fakturirana po tarifnim stavovima iz veljače 2012. godine.

Financijski prihodi iskazani su 1.314.212 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 732.588 KM ili 55,7 %. Prihode od financiranja čine prihodi od kamata 519.884 KM i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika 794.328 KM.

Ostali prihodi iskazani su 8.346.968 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.574.339 KM ili 44,6 %. Najveće stavke ostalih prihoda čine: ukinuta rezerviranja 4.066.132 KM; naplaćena ranije otpisana potraživanja 2.728.904 KM, prihodi od kazni i penala 331.653 KM; refundacije bolovanja 236.715 KM; naplaćene sudske takse 193.220 KM.

Uprava Društva, mora iznaći mogućnosti da zaustavi negativne trendove trgovanja električnom energijom koji dovode do indirektnih finansijskih gubitaka.

7.2 Poslovni rashodi

U finansijskim izvješćima za 2013. godine iskazani su rashodi u ukupnom iznosu 364.071.612 KM, što je za 64.572.546 KM ili 15 % manje u odnosu na prošlu godinu. U strukturi rashoda najznačajniji su poslovni rashodi i predstavljaju 95% od ukupnih rashoda. Struktura iskazanih rashoda je slijedeća:

	01.01.-31.12.2013.	01.01.-31.12.2012.
RASHODI	364.071.612	428.644.158
Poslovni rashodi	346.488.035	413.485.212
Financijski rashodi	3.302.119	3.684.156
Ostali rashodi i gubici	9.979.877	8.536.279
Rashodi od usklađivanja vrijednosti sredstava	2.692.357	2.499.164
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika	1.609.224	439.347

Poslovni rashodi su iskazani 346.488.035 KM, što je u odnosu na prošlu godinu manje za 66.997.177 KM ili 16%. Struktura poslovnih rashoda je slijedeća:

	01.01.-31.12.2013.	01.01.-31.12.2012.
Poslovni rashodi	346.488.035	413.485.212
Nabavna vrijednost prodate robe	117.809.906	211.685.908
Materijalni troškovi	4.951.860	4.813.865
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	78.558.896	79.234.396
Troškovi proizvodnih usluga	39.259.300	39.281.166
Amortizacija	52.056.074	52.923.713
Troškovi rezervisanja	17.484.594	4.378.877
Nematerijalni troškovi	36.367.405	21.167.287

7.2.1 Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe iskazana je 117.809.906 KM, a odnosi se na trošak nabavke električne energije. U odnosu na prošlu godinu ovaj trošak je smanjen za 93.795.002 KM ili 44%. Razlog smanjenja je kako naglašava Uprava u Izvješću o poslovanju za I-XII mjesec 2013. godine, zbog izuzetno povoljne hidrološke situacije u I polovini 2013. godine, trošak nabavke nedostajuće energije je bio manji od troška nabave za isto razdoblje prethodne godine, što se očekivano odrazilo na rentabilnost poslovanje Društva i dobit u poslovanju. Električna energija nabavljena je temeljem jednog potpisanog godišnjeg ugovora o kupovini električne energije sa Konzorcijem Espada d.o.o Čapljina i od veletrgovaca električnom energijom za daljnju prodaju, temeljem kratkoročnih ugovora (dnevni i tjedni).

7.2.2 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 4.951.860 KM u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1%. U okviru ove pozicije iskazuju se utrošene sirovine i materijal, energija i gorivo, utrošeni rezervni dijelovi, otpis sitnog inventara i autoguma.

Utrošene sirovine i materijal iskazani su 1.597.655 KM i čine 32% od ukupnih materijalnih troškova. Ove troškove u najvećem dijelu čine utrošeni materijal za održavanje od 839.283 KM i troškovi uredskog materijala od 732.222 KM. Ostali troškovi na ovoj poziciji odnose se na materijal za čišćenje i higijenu, materijal za zaštitu i slično.

Utrošena energija i gorivo iskazani su 1.292.900 KM, odnosi se troškove dizelskog goriva za službena vozila.

Utrošeni rezervni dijelovi za održavanje stalnih sredstava i službenih vozila iskazani su 1.634.419 KM, od čega se na rezervne dijelove za održavanje stalnih sredstava 1.546.947 KM i rezervne dijelove za održavanje službenih vozila i ostala održavanja 87.472 KM.

Otpis sitnog inventara i autoguma iskazani 426.886 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 14%, čini otpis zaštitne opreme 269.102 KM, troškovi sitnog inventara 60.400 KM, trošak alata 52.364 KM i trošak autoguma 45.020 KM.

7.2.3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su 78.558.896 KM u odnosu na prethodnu godinu manji su za 675.599 KM ili 1% i isti u ukupnim poslovnim rashodima učestvuju sa 23%. Pregled ostvarenih troškova uposlenih prema prezentiranim podacima dan je u sljedećoj tabeli:

	01.01.-31.12.2013.	01.01.-31.12.2012.
TROŠKOVI PLAĆA I DR. PRIMANJA ZAPOSLENIH	78.558.896	79.234.397
Troškovi plaća	63.579.715	66.058.052
Putni troškovi	257.441	209.140
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	14.059.859	12.261.093
Troškovi naknada članovima odbora i komisija	324.995	331.480
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	336.886	374.631

U okviru istih, najveći su troškovi plaća i ostalih primanja naknada zaposlenih.

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenim iskazani su 63.579.715 KM čine neto plaće, porez na plaću, doprinosi za MIO, doprinosi za zdravstvo i doprinosi za zapošljavanje.

Obračun plaća i naknada reguliran je Pravilnikom o plaćama iz travnja 2008. godine sa izmjenama i dopunama, (Pravilnik o plaćama) Pravilnikom o radu iz travnja 2008. godine sa izmjenama i dopunama, te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika, koji su doneseni na temelju Kolektivnog ugovora elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“ broj: 61/07),.

Osnovna plaća zaposlenika je proizvod neto satnice, koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta koje zaposlenik obavlja i ostvarenog fonda sati. Odlukom Uprave Društva se utvrđuje mjesečna bruto satnica, koja je za 2013. godinu utvrđena u iznosu od 4,2 KM.

Obračun plaće generalnog direktora Društva utvrđen je na temelju koeficijenta 5, a izvršnih direktora Društva na temelju koeficijenta 4,5 sukladno Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH. ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09). Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dalo je suglasnost na Odluku Nadzornog odbora o utvrđivanju koeficijenta za obračun neto plaća Uprave Društva broj: NO-46/12 od 17.05.2012. godine. Aktom Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije broj: 08-14-2037/12 od 19.06. 2012.godine dana je suglasnost na iznos mjesečne neto plaće generalnog direktora od 5 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, dok je za iznos mjesečnih neto plaća izvršnih direktora ovo ministarstvo dalo suglasnost na 4,5 prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca.

Isplaćena plaća Direktor Društva za prosinac 2013.godine iznosila je 4.723 KM i to je ujedno i najveća neto plaća isplaćena u Društvu za taj mjesec, a najmanja neto plaća isplaćena za isti mjesec iznosila je 666 KM. Prosječna neto plaća ostvarena u 2013. godini prema Izvješću o poslovanju je 1.634 KM.

Putni troškovi iskazani su 257.441 KM koji se odnose na troškove putovanja u zemlji 69.617 KM i troškovi putovanja u inostranstvo 187.824 KM.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 14.059.859 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 1.798.766 KM ili 15%. Struktura ostalih primanja i naknada prava zaposlenih:

	01.01.-31.12.2013.	01.01.-31.12.2012.
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	14.059.859	12.261.093
Topli obrok	6.542.113	6.585.213
Troškovi prevoza u uposlenika	1.399.060	1.387.066
Troškovi regresa uposlenika	2.127.285	2.883.636
Izdaci za otpremnine	273.069	160.448
Izdaci za jubilarne nagrade	396.147	443.645
Izdaci za poklone djeci uposlenih	62.227	316
Izdaci za jednokratne pomoći umirovljenici	144.274	4.953
Izdaci za novčane pomoći	767.162	632.386
Izdaci za naknade za vjerske blagdane	2.224.704	0
Naknade za odvojen život	3.014	10.401
Naknada za stručno usavršavanje i stručnu literaturu	120.101	152.380
Ostali troškovi zaposlenih	702	649

Topli obrok u iznosu od 6.542.113 KM, se obračunava temeljem Odluke Direktora Društva, a sukladno Pravilniku o plaćama iz 2011. godine isplaćen je u iznosu od 16,34 do 16,92 po danu.

Troškovi prijevoza uposlenika iskazani su 1.399.060 KM, a odnose se na usluge prijevoza na posao i sa posla. Isplaćuju se sukladno Kolektivnom ugovoru elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH i Pravilniku o plaćama JP „ Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, u visini troškova prijevoza javnim, odnosno gradskim prometom, onoga javnog prijevoza koji je najprihvatljiviji za Društvo. Cijena karte javnog prijevoza se utvrđuje na temelju cjenika za organizirani javni prijevoz odnosno potvrde prijevoznika javnog prijevoza.

Troškovi regresa za godišnji odmor uposlenika iskazani su 2.127.285 KM. Obračun i isplata naknade za regres je izvršena temeljem Odluke Uprave Društva od 27.05.2013.godine, u visini od 65% prosječne plaće Društva ostvarene u 3, 4 i 5. mjesecu 2013. godine, a isplata je izvršena u iznosu od 1.104 KM.

Izdaci za naknade za vjerske blagdane iznose 2.224.704 KM. Obračun i isplata je izvršena temeljem Odluke Uprave Društva od 02.12.2013. godine kojom je utvrđena visina naknade u iznosu od 850 KM po zaposleniku. Društvo je izvršilo obračun poreza i doprinosa na naknade za vjerske blagdane sukladno Zakonom o porezu na dohodak.

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su 324.995 KM i odnose na: troškove naknada Nadzornom odboru 128.909 KM, Odboru za reviziju 31.917 KM, naknade članovima Skupštine Društva 1.613 KM, naknada Direktoriju Odjela interne revizije 12.276 KM, naknade za komisije 35.284 KM i izdvajanja za Sindikat uposlenika 114.996 KM.

Obračun naknada Nadzornom odboru vrši se sukladno Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Sl. Novine FBiH broj 12/09) i sukladno aktu Federalnog ministarstva energetike, rudarstva i industrije od 09.06.2009. godine i ugovorima o angažmanu, kojim je regulisano da Predsjedniku Nadzornog odbora pripada mjesečna naknada u visini od dvije prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH u prethodna 3 mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima Nadzornog odbora ta naknada iznosi 80 % naknade Predsjednika Nadzornog odbora.

Naknada predsjedniku Nadzornog odbora za prosinac 2013. godine iznosila je 1.675 KM, a članovima 1.340 KM.

Sukladno aktu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (Resorno ministarstvo) od 09.06.2009. godine predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u visini 50% naknade predsjednika Nadzornog odbora, a članovima Odbora za reviziju naknada iznosi 50% naknade članova Nadzornog odbora.

Naknada Predsjedniku Odbora za reviziju za prosinac 2013. godine iznosi 837 KM, a članovima Odbora za reviziju 670 KM.

Obračun naknada za rukovodioca Odjela za internu reviziju sukladno Ugovoru o obavljanju dužnosti se vršio mjesečno u iznosu od jedne prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom, ostvarene u FBiH. Za prosinac 2013. godine isplaćena je u iznosu od 837 KM.

Prema Pravilniku o načinu korištenja službenih vozila, Predsjednik Nadzornog odbora, iako nije zaposlenik Društva, koristi službeno vozilo bez ograničenja. Prema Naputku o izdavanju i vođenju putnog naloga i pravdanju utroška goriva postoji obveza popunjavanja putnog naloga za svako vozilo. Osim toga prema Odluci Uprave Društva od 11.03. 2011. godine Predsjedniku Nadzornog odbora pripada naknada za troškove mobilne mreže u visini od 200 KM mjesečno.

Na ime troškova primanja zaposlenih koja su porezno nepriznata u Poreznoj bilanci, Društvo je za 2013. godinu iskazalo 1.872.658 KM (oporezivi iznos jubilarnih nagrada, regresa, pokloni djeci djelatnika, naknada za vjerske blagdane i naknade u slučaju smrti uposlenika).

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 336.886 KM i čine troškove stipendija 199.624 KM, naknade pripravnicima i studentima na praksi 118.491 KM, troškove po osnovu ugovora o djelu i povremenih i privremenih poslova 10.948 KM i ostale intelektualne i lične usluge 7.823 KM.

Ostali troškovi zaposlenih obračunati su i isplaćeni su sukladno Kolektivnom ugovoru, Pravilniku o radu i važećom zakonskom regulativom i internim aktima.

7.2.4 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 39.259.300 KM na istom su nivou kao i prethodne godine. U okviru ove pozicije najznačajniji su troškovi prijevoznih usluga, troškovi usluga održavanja i troškovi reklame i sponzoriranja.

Troškovi prijevoznih usluga iskazani su 32.112.098 KM, veći su od planiranih za 2%. Odnose se na troškove prijenosa električne energije u zemlji u iznosu od 22.974.324 KM, troškove pomoćnih usluga 9.116.955 KM i troškovi prijevoza u iznosu od 20.819 KM.

Troškovi održavanja opreme iskazani su 6.156.650 KM odnose se na tekuće održavanje opreme. U okviru ove pozicije iskazane su i usluge održavanja građevina i opreme 2.672.300 KM, usluge održavanja vozila 764.482 KM, usluge održavanja softvera i IT opreme 499.284 KM, zaštitarske usluge 1.401.634 KM, usluge čišćenja 156.021 KM i ostali troškovi održavanja 662.930 KM. Troškovi usluga održavanja su iskazani na temelju potpisanih ugovora sa dobavljačima odabranim kroz postupke javnih nabavki. Tako navodimo zaštitarske usluge koje su putem otvorenog postupka dodijeljene Delta Security d.o.o. Čitluk za period od 12 mjeseci, ugovor potpisan 05.02.2013. godine u vrijednosti od 1.158.241 KM što je bila najpovoljnija ponuda iako je planirana vrijednost za ovu uslugu u planu poslovanja bila niža za 99.700 KM. Nisu uočene nepravilnosti kod evidentiranja i formiranja navedenih troškova.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su 772.831 KM manji su od planiranih za 30.169 KM ili 4%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 91.822 KM ili 13%. Odnose se na usluge reklame u medijima u iznos od 296.297 KM i usluge sponzorstva u cilju reklame u iznosu od 476.534 KM. Uvidom u tendersku dokumentaciju uvidjeli smo preferencijalni tretman za usluge sponzorstva sa ciljem dodjeljivanja sredstava određenim institucijama ili udruženjima („Usluge reklamiranja Društva na području Grada Široki Brijeg putem nogometnog kluba“). Navedeni troškovi dovode do povećanja rashoda, a ne možemo potvrditi njihova opravdanost i relevantan uticaj na povećanje prihoda.

Preispitati opravdanost ugovora za usluge sponzorstva u cilju reklame i promocije rada Društva kako u pogledu preferencijalnog tretmana, tako i njihovog relevantnog uticaja na ostvarivanje prihoda.

7.2.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su 52.056.074 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2% i isti u ukupnim poslovnim rashodima za izvještajni period učestvuju 15%. Ostvareni troškovi amortizacije manji su od planiranih za 5%. Amortizacija se obračunava linearnom metodom otpisa, na temelju procijenjenoga vijeka trajanja sredstva za koje je izvršena revalorizacija. Za sredstva nabavljena nakon procjene vrijednosti, amortizacija se obračunava na temelju Nomenklature o razvrstavanju stalnih sredstava.

7.2.6 Troškovi rezerviranja

Troškovi rezerviranja u iznosu od 17.484.594 KM u odnosu na prethodnu godinu veći za 13.105.716 KM. Ove troškove čine troškovi rezerviranja za sudske sporove 10.483.209 KM koji su u odnosu na prethodnu godinu uvećani za 9.344.365 KM i troškovi ostalih dugoročnih rezerviranja 7.001.385 KM koji su u odnosu na prethodnu godinu uvećani za 3.761.351 KM.

7.2.7 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 36.367.405 KM, odnose se na: troškove poreza, naknada i taksi u ukupnom iznosu 28.386.337 KM (doprinos za hidroakumulacije iznosi 24.086.145 KM, a ostalo se odnosi na vodoprivredne naknade, naknade za zaštitu voda, porez na tvrtku, sudske takse za utužene kupce, naknadu za zaštitu od požara, naknadu za korištenje radio signala), poštanske i telekomunikacijske usluge 2.789.089 KM, troškovi premija osiguranja 225.780 KM, troškovi članarina i ostalih doprinosa (članarina turističkoj zajednici, članarina gospodarskoj komori, članarina vanjskotrgovinskoj komori, naknada za FERK, naknada za DERK) 946.755 KM, troškovi neproizvodnih usluga (komunalne usluge, odvjetničke usluge, usluge revizije, usluge održavanja javnih površina, usluge vještačenja) 3.421.343 KM, troškovi reprezentacije 267.603 KM, troškovi platnog prometa 86.111 KM, ostali nematerijalni troškovi (troškovi oglasa, troškovi postupka prisilne naplate, špeditorske usluge, usluge posredovanja, usluge kontrole kvalitete) u iznosu od 244.387 KM.

Financijski rashodi iskazani su 3.302.119 KM u odnosu na prethodnu godinu manji su za 10%. Odnose se u najvećem dijelu na kamate po osnovu obveza po kreditima 3.180.839 KM, na negativne tečajne razlike po osnovu potraživanja od ino kupaca i obveza prema ino dobavljačima i ino kreditima 121.249 KM i ostale financijske rashode 31 KM.

Ostali rashodi i gubici iskazani su 14.281.458 KM u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.806.668 KM ili 24%. Na ovoj poziciji najznačajniji su rashodi po osnovu ispravke vrijednosti utuženih potraživanja na teret rashoda u iznosu od 9.443.885 KM, umanjenje vrijednosti ostalih sredstava 2.376.275 KM i rashodi i greške iz prethodnih godina u iznosu od 1.609.224 KM. Preostale rashode čine gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava i manjkovi.

8. Financijski rezultat

Društvo je u financijskim izvješćima za 2013. godinu iskazalo pozitivan financijski rezultat (dobitak) u iznosu od 54.917.741 KM, za razliku od prethodne godine kada je ostvaren gubitak u poslovanju od 44.193.417 KM.

Uprava Društva je predložila, a Skupština Društva usvojila i donijela Odluku o raspodjeli dobiti JP "Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne" za 2013. godinu u iznosu od 68.297.079 KM (dobit iz poslovanja za 2013. godinu 54.917.741 KM i dobit od revalorizacijskih rezervi 13.379.338 KM) na sljedeći način: Za pokriće gubitka iz ranijih godina 56.513.531 KM; za zakonske rezerve 10.983.548 KM i za donacije 800.000 KM.

9. Stalna i tekuća sredstva, kapital i obveze

9.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su u bruto iznosu od 1.442.389.806 KM, ispravka vrijednosti iskazana je 375.561.688 KM, dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iznosi 1.066.828.118 KM

	31.12.2013.	31.12.2012.
STALNA SREDSTVA i dugoročni plasmani	1.066.828.118	1.079.156.409
Stalna nematerijalna sredstva	1.747.709	2.535.696
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.058.776.238	1.075.273.438
Ostala stalna materijalna sredstva	16.656	16.656
Dugoročni financijski plasmani	6.287.515	1.330.619

Stalna nematerijalna sredstva čine licence i računarski programi i projektna dokumentacija. Ova imovina početno se vrednuje po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja vrednuju se po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja sredstva. Amortizacija navedene imovine u 2013. godini izvršena je u iznosu 1.133.298 KM.

U odnosu na prethodnu godinu nematerijalna imovina je smanjena za 787.987 KM ili 31 %.

Povećanje na ovoj imovini u 2013. godini izvršeno je u iznosu od 291.611 KM, a odnosi se na nabavku: softvera za unapređenje sustava za SD modul (nadogradnja postojećeg) 78.233 KM, licenci 44.011 KM i ostale nematerijalne imovine 169.367 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema knjigovodstvene vrijednosti 1.058.776.238 KM, čine 99,25 % stalnih sredstava. Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine iskazane su u sljedećoj tabeli:

opis	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Alati, pog. i kanc. mate.	Transportna sredstva	Investicije u tijeku	avansi 027..	Ukupno
1 Nabavna vrijednost								
Na dan 01.01.2013	41.946.329	883.054.272	356.761.337	8.940.318	15.800.119	86.673.911	4.651.067	1.397.827.353
Dir. Povećanja	838.025	72.271	867.316	243.730	1.529.919	35.755.603		39.306.864
Prijenosi sa investicija	233.362	24.733.338	18.309.615	13.942	0	-43.502.236		-211.979
Rashodovanja i manjak		-76.700	-6.230.377	-343.644	-187.681			-6.838.402
smanjenje avans.							-2.150.786	-2.150.786
prenos sa klase na klasu		-7.292	305.385	-341	-297.752			0
Na dan 31.12.2013	43.017.716	907.775.889	370.013.276	8.854.005	16.844.605	78.927.278	2.500.281	1.427.933.050
2 akumulirana amortizacija								0
Na dan 01.01.2013	0	185.694.293	119.915.286	5.884.116	11.060.222	0	0	322.553.917
Amortizacija za godinu 2013	0	26.353.922	22.144.665	812.179	1.612.010			50.922.776
otuđenje i rashodovanje		-25.626	-3.783.146	-335.492	-175.617			-4.319.881
prenos sa klase na klasu		-1.778	299.561	-31	-297.752			0
Na dan 31.12.2013	0	212.020.811	138.576.366	6.360.772	12.198.863	0	0	369.156.812
3 Neto knjigovodstvena vrijednost								0
Na dan 01.01.2013	41.946.329	697.359.979	236.846.051	3.056.202	4.739.897	86.673.911	4.651.067	1.075.273.436
Na dan 31.12.2013	43.017.716	695.755.078	231.436.910	2.493.233	4.645.742	78.927.278	2.500.281	1.058.776.238

Nekretnine, postrojenja i oprema najvećim dijelom predstavljaju građevinski objekti i oprema za obavljanje djelatnosti proizvodnje, distribucije i ostalih poslova u okviru registriranih djelatnosti. Imovina koju je Društvo imalo u posjedu do datuma procjene (2004. godine) iskazana je po revaloriziranom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost umanjenju za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljeni nakon procjene vrednovani su po trošku nabave, odnosno, po nabavnoj vrijednosti.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, od strane neovisnog procjenitelja "American Appraisal Hungary Co. Ltd" i „Ernst & Young Advisory Ltd. Na temelju sačinjenog Izvješća o izvršenoj procjeni fer vrijednosti, imovina Društva na dan 01.01.2005. godine, u poslovnim knjigama iskazana je 1.079.641.275 KM (povećanje imovine procjenom izvršeno je za 348.549.125 KM).

Društvo je računovodstvenom politikom odredilo da se nekretnine, postrojenja i oprema mjere po revaloriziranoj vrijednosti sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16 paragraf 31, koji nalaže da se nakon početnog priznavanja kao sredstva nekretnine, postrojenja i oprema čija se fer vrijednost može pouzdano izmjeriti, treba voditi po revaloriziranom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenju za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke od umanjenja. **Revalorizaciju treba obavljati dovoljno redovito kako bi se osiguralo da se knjigovodstvena vrijednost bitno ne razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo ako bi se koristila fer vrijednost na datum bilance stanja. Fer vrijednost se utvrđuje procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači.**

Društvo nije vršilo procjenu fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme od 2004 sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16 Nekretnine postrojenja i oprema, paragraf 34. koji nalaže, da se revalorizacija navedene imovine vrši svake treće do pete godine. Društvo je posljednih godina poduzimalo aktivnosti (raspisivalo natječaje za izbor procjenitelja) za pripremu procjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, međutim, procjena nije urađena, što znači da se fer

vrijednost revalorizirane imovine može značajno razlikovati od njezine iskazane knjigovodstvene vrijednosti.

Na datum bilanca, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.

Prema naprijed iznesenim tabelarnim podacima na nekretninama, postrojenjima i opremi, desile su se slijedeće promjene:

Zemljište je iskazano u vrijednosti 43.017.716 KM. Povećanje u 2013. godini izvršeno je u iznosu od 1.1071.387 KM, a odnosi se na: kupovinu zemljišta za Hidroelektranu Mostarsko Blato 828.473 KM; zgradu u Kupresu 163.995 KM ; zemljište za trafostanice 78.919 KM.

Građevinski objekti iskazani su 695.755.078 KM. Povećanje na ovoj poziciji na nivou Društva, iskazano je 24.805.609 KM, a odnosi se na : poslovnu zgradu Jajce 108.527 KM; otvoreno skladište poslovnice Stolac 40.002 KM; skladište poslovnice Čitluk 27.664 KM ; upravna zgrada u poslovnicu Bosansko Grahovo 51.877 KM; upravna zgrada Dobretići 33.515 KM; donji bazen HEMB 3.642.838 KM; odvodni kanal HEMB 13.059.599 KM; građevinski dio trafo stanica 423.504 KM; građevinski dio dalekovoda i srednjo naponskog kabela 2.181.779 KM; građevinski dio NN mreže 2.811.386 KM; građevinski dio priključka 886.880 KM; kabelaška linija 245 kV GIS portal 1.479.816 KM; priključni put za TS 35/10 kV Podgradina 29.597 KM, te ostalih građevinskih dijelova u vrijednosti 28.625 KM.

Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je na temelju Elaborata o popisu sredstava i izvora sredstava JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. sa stanjem na dan 31.12.2013.godine (rashod građevinskih objekata i isknjiženje po kolaudaciji) 51.074 KM (nabavne vrijednosti 76.700 KM, te ispravke vrijednosti 25.626 KM), te za obračunatu amortizaciju 26.353.922 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su 238.575.885 KM, odnose se na: opremu za obavljanje proizvodne djelatnosti, uredski namještaj, transportna sredstva, mjerne i kontrolne uređaje i ostalu opremu. Vrijednost ove imovine povećana je u 2013.godini za 20.964.522 KM, a odnosi se na nabavku: opreme trafostanica 1.835.873 KM; opreme dalekovoda 762.543 KM; NN mreže 939.294 KM; priključke 6.559.815 KM; oprema za obradu podataka 500.199KM; namještaj 104.539; transportna sredstva 1.529.917 KM; opreme za HE Jajce 613.365 KM; oprema za HE Rama 7.261.283 KM, te nabavku ostale opreme u iznosu 857.694 KM.

Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je na temelju Elaborata o popisu: rashodovana, zastarjela, neispravna i dotrajala opremu knjigovodstvene vrijednosti 2.467.447 KM (nabavne vrijednosti 6.761.702KM, ispravke vrijednosti 4.294.255 KM), te za obračunatu amortizaciju 22.144.665 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su 78.927.278 KM. Ulaganja u materijalna sredstva u pripremi u revidiranoj godini su 35.755.603 KM. Od iskazanih investicija u tijeku (početno stanje uvećano za ulaganja u revidiranoj godini), aktivirano je 43.502.236 KM ili 35,53%.

U strukturi ulaganja u revidiranoj godini: na proizvodnu djelatnost odnosi se 20.737.651 KM ili 58,0%; na distributivnu djelatnost 14.915.850 KM ili 41,72 %; na ulaganja u opskrbu 85.802 KM ili 0,24% i u Direkciju Društva 16.300 KM ili 0,05%

Ulaganja u proizvodne djelatnosti iskazana su 20.737.651 KM, a odnose se najvećim dijelom na ulaganja u:

- HE Rama 17.835.489 KM (generatori ,turbine i online motori 16.161.336 KM ,integracija sustava HE Rama 1.088.224 KM, donacija iz KfW usluge konzultanta 255.797 KM i ostali izdaci 330.132 KM (kamate i proširenje sustava video nadzora);
- Hidroelektranu Mostarsko Blato (HEMB) 711.174 KM (tlačne cijevi , strojarnica, donji bazen 60.165 KM, dovodni kanali i akumulacijski bazen 594.661 KM, ostali izdaci 56.348KM);
- HE Jajce I 104.392 KM odnosi se na transformatore;
- VE Mesihovina 675.978KM (konsultanske usluge iz donacije KFW, zajednički troškovi);
- Upravnu zgradu Tomislavgradu 1.147.956 KM i
- Ostali izdaci 262.662 KM (nadgradnja SCADA sustava u CUP-u i SCV-93.205 KM, CHE Vrilo, projekt rekonstrukcije HE jajce 2 , optičko povezivanje objekata sliva Vrbasa , procjena uticaja na okoliš i drugo).

Ulaganja u distributivnu djelatnosti iskazane su 14.915.850 KM, a odnose se na ulaganja u: dalekovode 1.027.055; trafostanice 707.469 KM; mreže 1.451.198; poslovnu zgradu Busovača 530.830 KM; centralno skladište poslovnice Orašje 80.333 KM; skladište poslovnice Stolac 41.772 KM; skladište poslovnice Neum 40.655 KM; ulaganja u AMR centar 149.000KM; priključke 8.828.187 KM; mreža za priključke 1.690.339 KM; ostala ulaganja 369.012 KM.

Ulaganja u opskrbu iskazana su 85.802 KM, a odnose se na ulaganja u poslovnu zgradu u Orašju .

U 2013. godini aktivirano je investicija u tijeku u iznosu od 43.502.236 KM, a odnose se na: Hidroelektrana Mostarsko Blato 16.767.849 KM (tlačne cijevi, strojarnicu, donji bazen u iznosu od 16.239.262 KM, regulacija korita rijeke Jasenica 362.904 KM i ostalo 165.683KM); oprema HE Rama C3-220kV GIS sa sekundarnom opremom 8.604.621 KM; oprema HE sliva Vrbasa sanacija kрана, sustav za gašenje požara i transformatori 749.428 KM; HE Neretva-nadogradnja SCADA sustava u CUP-u 237.848 KM; trafostanice 1.948.263 KM; dalekovoda 2.883.275 KM; mreže 2.583.362 KM; priključke 7.426.026 KM; mreže za priključke 1.166.856 KM, te ostalo 1.134.708 KM.

Društvo je na dan 31.12. 2013. godine u okviru investicija u tijeku iskazalo 11.944.395 KM ulaganja koja ne čine imovinu Društva. Radi se o ulaganju u Projekt SCADA/EMS i Telekomunikacije (projekt se odnosi na operacije za prijenos), koji će biti prenesen na Elektroprijenos BiH a. d. Banja Luka Operativno Područje Mostar (OP Mostar), nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede. Na temelju navedenih ulaganja vode se „fiktivne obveze“: prema dobavljaču Simens AG Osterreich u iznosu od 4.259.072 KM (a koje je izmirio Elektroprijenos BiH a. d. Banja Luka OP Mostar, nakon noviranog kredita EBRD 37972), te obveze po kreditu prema Europskoj banci za obnovu i razvoj (a koje izmiruje Elektroprijenos BiH a. d. Banja Luka Operativno Područje Mostar, nakon novacije EBRD kredita 891).

Amortizacija materijalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na temelju procijenjenog vijeka trajanja sredstva za koje je izvršena revalorizacija. Za sredstva nabavljena nakon procjene vrijednosti, amortizacija se obračunava na temelju Nomenklature o razvrstavanju stalnih sredstava.

Građevinski objekti:

Građevine i građevinski dio trafo stanica	2-10%
Betonski stupovi	5%
Drveni stupovi	6;7%

Oprema:

Oprema za distributivnu mrežu	5%
Elektro montažni dio trafo stanica	10%
Transportna sredstva u cestovnom prometu	14,3%
Računari i oprema za obradu podataka	20%

Nematerijalna imovina	20%
------------------------------	-----

Hipoteke i založna prava

Društvo ima ograničeno pravo raspolaganja sa sljedećom imovinom: zemljište i građevine HE Peć-Mlini u iznosu 31.693.649 KM, jer je ista založena kao osiguranje plaćanja kredita.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ne raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko-pravna problematika, odnosno koliko se nekretnina upisuje u zemljišne knjige (osigurava upis u Zemljišne knjige), a za koje se ne osigurava upis u zemljišne knjige (već osigurava trajno pravo služnosti).

Iz prezentirane dokumentacije, a koja je kako navode odgovorni dostavljena i FERK-u, zaključno sa 31.12.2011. godine, na nivou Društva je za 950 nekretnina riješeno imovinsko pravno stanje. U tijeku 2012. i 2013. godini za određene organizacione jedinice još je riješeno imovinsko pravno stanje za 56 nekretnina, a u tijeku je rješavanje prava vlasništva još za 40 nekretnina.

Ostala stalna materijalna sredstva iskazana su 16.656 KM, a čine ih umjetničke slike.

Dugoročni financijski plasmani iskazani su 6.287.515 KM, a odnose se na: dugoročni novčani depoziti 5.000.000 KM (sredstva oročena kog Ziraat Bank BH d.d na period od 13 mjeseci po kamatnoj stopi 4,37%

na godišnjem nivou); udjeli u ovisnim društvima i drugim povezanim osobama 247.139 KM (većinski udjel Društva u Elektrokontrolu HZ HB Čaplina 57,14% ili 247.139 KM); udjeli u nepovezanim pravnim osobama 859.665 KM (udjel u temeljnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čaplina u visini 859.665 KM ili 14%); dati zajmovi uposlenicima Društva u iznosu od 180.710 KM (koji se vraćaju iz osobnog dohotka uposlenika).

Izvršiti ponovnu procjenu fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardom 16 Nekretnine postrojenja i oprema, paragraf 34. kako bi iskazana knjigovodstvena vrijednost navedene imovine odgovarala njihovoj procijenjenoj fer vrijednosti.

Na datum bilanca, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.

Organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja poduzeti aktivnosti da se izvrši razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrdi raspodjela roba i usluga na objekte Elektroprijenos BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d Mostar.

Intenzivirati aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova.

9.2 Tekuća sredstva

9.2.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina u blagajni i novac na računu vode se po fer vrijednosti u domaćoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2013.	31.12.2012.
Žiro račun- domaća valuta	52.797.135	16.547.159
Žiro račun-strana valuta	4.495.660	1.129.521
Blagajna	12.806	8.930
Ostala novčana sredstva (izdvojena novčana sredstva na temelju garancije)	2.350	0
Ukupno:	57.307.952	17.685.611

Osim novčanih sredstava iskazanih na poziciji novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 57.307.952 KM na dan 31.12.2013. godine, Društvo raspolaže sa 5.000.000 KM dugoročnih novčanih depozita, oročenih (na 13 mjeseci) po kamatnoj stopi od 4,3% na godišnjoj razini.

Direkcija Društva raspolaže sa tri (3) centralna računa za unutarnji i inozemni platni promet, otvorena u sljedećim bankama: UniCredit banka Mostar, Hypo Alpe-Adria-Bank d. d. Mostar, Raiffeisen Bank d. d. BiH Mostar. Sa centralnih žiro-računa vrši se izmirenje obveza prema dobavljača za Društvo u cjelini, te isplata plaća za Direkciju Društva. Organizacioni dijelovi Društva vrše obračun plaća i drugih materijalnih naknada i upućuju Zahtjev za doznaku sredstava. Na temelju odobrenog Zahtjeva, prebacuju im se sredstva (nalog potpisuje generalni direktor i izvršni direktor za ekonomske poslove) na podračune otvorene za određenu namjenu. Prikupljanje sredstava od naplate električne energije i usluga vrši se putem prolaznih računa otvorenih za te namjere, koji se svakodnevno pune i prazne na centralni račun. Naplata isporučene električne energije od velikih potrošača vrši se na glavni centralni račun, a i fakturiranje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

9.2.2 Potraživanja i plasmani

Ukupna potraživanja na datum bilanca iskazana su 120.120.296 KM i u odnosu na prošlu godinu veća su za 25.194.424 KM ili 26,54 % .

	31.12.2013.	31.12.2012.
POTRAŽIVANJA	120.120.296	94.925.872
Kratkoročna potraživanja	119.031.668	93.751.540
Kratkoročni finansijski plasmani	103.299	158.581
Potraživanja za PDV	985.329	1.015.751

Struktura kratkoročnih potraživanja je sljedeća:

	31.12.2013.	31.12.2012.
Kratkoročna potraživanja	119.031.668	93.751.540
Potraživanja od kupaca u zemlji	213.349.201	181.031.937
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	12.797	3.393.106
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(98.512.883)	(94.973.704)
Druga kratkoročna potraživanja	38.018.358	37.395.080
(Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja)	(33.835.805)	(33.094.879)

Potraživanja od kupca u zemlji iskazana su 213.349.201 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 32.317.264 KM ili 17,85 %. Ova potraživanja odnose se na distributivne kupce (domaćinstva, pravna i fizička lica), netarifne kupce tzv. "velepotrošači" potrošači električne energije, koji ispunjavaju uvjete definirane pravilima o Općim uvjetima za isporuku električne energije i ostali netarifni potrošači.

Potraživanja od kupca u inozemstvu iskazani 12.797 KM. U odnosu na prethodnu godinu znatno su smanjena. Prodaja ino kupcima vršena je iz energetskih viškova, koji predstavljaju takozvane „bilančne viškove“ po zadovoljenju domaćih potreba. U ovakvim slučajevima električna energija ima tretman burzovne robe (odnosno dobra) i cijene se formiraju na temelju cijena na svjetskim burzama, prije svih onih u okruženju (Frankfurt, Ciri).

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u ukupnom iznosu 98.512.883 KM.

U 2013. godini ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda izvršena je u iznosu od 9.443.885 KM, a odnosi se na: ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca 5.462.455 KM; ispravku vrijednosti potraživanja od državnih institucija 3.239.863 KM, ispravka vrijednosti potraživanja po više plaćenom porezu na dobit; ispravka vrijednosti potraživanja od Federacije po osnovu subvencija 735.288 KM, te ispravka vrijednosti potraživanja od Fondova. U prethodnoj godini ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda izvršena je u iznosu od 5.791.077 KM. U 2013. godini naplaćeno je 2.728.903 KM, potraživanja na kojima je izvršena ispravka vrijednosti u ranijem periodu.

Društvo, na datum bilanciranja vrši ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za sva potraživanja starija od godinu dana. Računovodstvenim politikama regulirano je da "Sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod. Sumnjivim i spornim potraživanjima smatraju se sva potraživanja ukoliko je ispunjen **bilo koji** od slijedećih kriterija: ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospelosti; ukoliko je obveznik utužio potraživanje ili podnio zahtjev za izvršenje nadležnom sudu, ako je pokrenut postupak prinudne naplate; ako su ta potraživanja prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignut sporazum sa dužnikom u postupku stečaja ili likvidacije".

Na prijedlog Uprave Društva, Nadzorni odbor je donio Odluku o otpisu potraživanja u iznosu od 453.337 KM. Naime, Generalni direktor Društva imenovao je Povjerenstvo za popis nenaplativih, sumnjivih i spornih potraživanja. Na temelju utvrđenih kriterija za otpis potraživanja, Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o popisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja koja se predlažu za otpis. U okviru otpisanih potraživanja od 453.337 KM, utužena potraživanja iznosila su 381.449 KM, a neutužena potraživanja 71.888 KM.

Na temelju naprijed navedenog vidljivo je da akumulirana ispravka vrijednosti iznosi 98.512.883 KM ili 46,17 % bruto potraživanja od prodaje. U 2013. godini ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 9.443.885 KM, a otpisana potraživanja 453.337 KM. U prethodnoj godini ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 5.791.077 KM. U 2013. godini naplaćeno je 2.518.076 KM potraživanja na kojima je izvršena ispravka vrijednosti u prethodnim godinama, a u 2012. godini naplaćeno je 2.375.336 KM ranije ispravljenih potraživanja na teret rashoda.

Ne možemo potvrditi opravdanost ovako visokih nenaplaćenih potraživanja, obzirom da Društvo ima sve mehanizme naplate (tužbe, reprogami i zaključenje sporazuma o odgođenom plaćanju, isključenja, upućivanje zahtjeva za povrat više plaćenog poreza i sl.). U odnosu na prethodnu godinu vidljiva je tendencija rasta nenaplaćenih potraživanja.

Uvidom u dokumentaciju revizorski tim konstatira da su najveći dužnici: Klinička bolnica Mostar, JP Broćanac d.o.o Čitluk, Vodovod Mostar, JP Komunalno Neum itd., koji temeljem Zakona o električnoj energiji ne mogu biti iskopčani sa elektroenergetskog sustava, a za čije dugovanje su pokrenute tužbe kod nadležnih sudova.

Testiranjem određenog broja kupaca, uočeno je da kupac Z.D.I PRODUKT d.o.o Široki Brijeg ima dugovanje od 637.805 KM, nije utužen, a niti iskopčan sa elektroenergetskog sustava. Neizmireno potraživanje čine računi od 07/12 do 11 /12. i od 03/2013. do 12/13. Pokušaji iskapčanja su neuspješni (kako navode: trafostanica zaključana, od trafo stanice šef održavanja na putu), što može imati za posljedicu nemogućnost izmirenja nagomilanog duga.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 38.018.358 KM, a odnose se na: potraživanja od Elektroprijenosa BiH a. d. Banja Luka 30.550.691 KM (navedena potraživanja u potpunosti su ispravljena na teret rashoda u ranijem periodu, a iskazna su temeljem Prijedloga diodbene bilance iz veljače 2006.godine, koja je uslijedila nakon donošenja Zakona o utemeljenju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br.35/04); potraživanja za više plaćeni porez na dobit 3.293.403 KM, koja su također ispravljena na teret rashoda u tekućoj 2013. godini; potraživanja od Federacije BiH za subvencije socijalno ugrženom pučanstvu 1.701.830 KM; potraživanja od HVO-a 1.576.350 KM; potraživanja od NOS-a 736.920 KM; te ostala potraživanja 159.164 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su 103.299 KM, a čine potraživanja za kartično plaćenu električnu energiju.

Potraživanja za ulazni PDV-privremeno neodbitni iskazna su 985.329 KM.

Nastaviti aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.

9.3 Kapital

U finansijskim izvješćima na dan 31.12.2013. godine, kapital je iskazan u iznosima:

	31.12.2013.	31.12.2012.
KAPITAL	924.866.911	868.818.027
Upisani/ temeljni kapital	736.166.000	736.166.000
Revalorizacijske i prenesene rezerve	190.807.787	203.055.984
Ostale rezerve (zakonske rezerve)	0	7.084.510
Akumulirana (neraspoređena) dobit	68.297.080	11.835.418
• Neraspoređena dobit ranijih godina	13.379.339	11.835.418
• Neraspoređena dobit izvještajne godine	54.917.741	0
Gubitak do visine kapitala	70.403.957	89.323.886
• Gubitak ranijih godina	70.403.957	45.130.074
• Gubitak izvještajne godine	0	44.193.812

Temeljni kapital Društva iskazan je u iznosu od 736.166.000 KM, a podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica nominalne vrijednosti 100 KM.

Vlasnička struktura temeljnog kapitala je:

1. Vlada FBiH - državni kapital **90 %** (ili 662.631.000 KM)
2. Privatizacijski fondovi i pučanstvo **10%** (ili 73.535.000 KM)

Revalorizacije i prenesene rezerve iskazane su na temelju izvršene revalorizacije vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sa stanjem na dan 31.12.2004. godine. U odnosu na prošlu godinu smanjene su za 12.248.197 KM. (smanjene za 13.379. 832 KM-prenešeno na akumuliranu dobit i povećane za 1.131.635 KM-povrat odgođene porezne obveze).

Ostale rezerve (zakonske rezerve) u 2013. godini nisu iskazane. Zakonske rezerve u prethodnoj godini iznosile su 7.084.510 KM i iskorišene su za pokriće dijela nepokrivenog gubitka iz ranijih godina.

Akumulirana (zadržana dobit) iskazana je 68.297.080 KM, a čini je dobit iz poslovanja tekuće godine 54.54.917.741 KM i preneseni dio revalorizacijskih rezervi (za dio obračunate amortizacije na revalorizirana stalna sredstava) od 13.379.338 KM u akumuliranu dobit.

Akumulirani gubitak iskazan je 70.403.957 KM. U odnosu na prethodnu godinu umanjen je 18.919.929 KM, za vrijednost izvršenog pokrića gubitka (na teret zakonskih rezervi 7.084.510 KM i na teret neraspoređene dobiti ranijih godina 11.835.418 KM. U 2014. godini Skupština Društva je donijela Odluku o rasporedu dobiti J P „ Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne“ d. d. Mostar za 2013. godinu, te uvećan za gubitak iskazan u tekućoj godini u iznosu od 14.994.676 KM.

9.4 Obveze

U financijskim izvješćima za 2013. godinu iskazane su obveze i razgraničenja u ukupnom iznosu 329.388.329 KM i manje su za 3.463.833 KM ili 1% u odnosu na prethodnu godinu. Na dugoročne obveze odnosi se 249.174.150 KM, kratkoročne obveze 55.612.928 KM, pasivna vremenska razgraničenja 3.170.617 KM i odložene poreske obveze 21.430.634 KM.

Struktura iskazanih obveza je slijedeća:

	31.12.2013.	31.12.2012.
OBVEZE	329.388.329	332.852.162
Dugoročne obveze	249.174.150	229.580.125
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	108.476.750	90.216.052
Dugoročne financijske obveze	140.697.400	139.364.073
Kratkoročne obveze	55.612.928	77.775.128
Kratkoročne financijske obveze	11.345.234	8.340.424
Obveze iz poslovanja	30.713.716	53.136.131
Obveze po osnovu plaća, naknada i ost.prim.zaposlenih	6.260.686	6.367.013
Druge obveze	30.594	42.664
Obveze za PDV	3.083.569	3.374.543
Obveze za ostale poreze i druge dažbine	4.179.129	6.514.353
Pasivna vremenska razgraničenja	3.170.617	2.935.133
Odložene poreske obveze	21.430.634	22.561.776

9.4.1 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane u iznosu od 249.174.150 KM predstavljaju 76% ukupnih obveza Društva, a čine ih dugoročne financijske obveze 140.697.400 KM i obveze za dugoročna razgraničenja i rezervisanja 108.476.750 KM.

Dugoročne financijske obveze odnose se na obveze po osnovu međunarodnih kredita u iznosu 129.021.997 KM i obveze za kredite u zemlji iznose 11.675.402 KM. Tekući dio dugoročnih financijskih obveza po međunarodnim kreditima iznosi 11.240.235 KM.

Struktura dugoročnih financijskih obveza (dugoročni kredit) je slijedeća:

RB	Kredit	Kamatna stopa	Rok otplate	Izorna valuta kredita	Ukupan iznos kredita u izvornoj valuti	Stanje obveza na dan 31.12.2013. u KM
KREDITI U OTPLATI:						
1.	FAD/07	0,30%	2014. - 2034.	EUR	18.406.508	17.445.608
2.	ZABA 17/07	Euribor+3,1%	2010. - 2022.	EUR	16.996.665	22.854.279
3.	UniCredit 10/07	Euribor+3,1%	2010. - 2022.	EUR	9.880.617	13.285.804
4.	EBRD 891 ¹				12.582.563	7.509.908
4a	EBRD 12413 (dio ex891)	Euribor+1%	2005. -2015.	EUR	1.398.082	496.887
5.	EBRD 35806	Euribor+1%	2009. - 2021.	EUR	18.997.877	23.222.886

¹ Novacijom kredita EBRD 891 potpisanom na nivou BiH 13.12.2007. godine dio obveza po kreditu odnosi se na Elektroprijenos BiH-OP Mostar, a dio pod brojem kredita EBRD 12413 na Elektroprivredu HZHB

6.	IDA 3071-BOS	0,75%	2008. – 2032.	SDR	4.581.573	8.512.458
7.	IDA 3534-BOS	0,75%	2011. – 2036.	SDR	6.763.574	7.981.378
8.	IDA 4197-BOS	Euribor+0,75%	2011. – 2026.	SDR	451.899	795.681
9.	EIB 23.871 ²	Euribor+0,988% Euribor+0,710% Euribor+0,683%	2015. – 2036.	EUR	19.900.000	32.718.776
I UKUPNO KREDITI U OTPLATI						134.823.665
KREDITI U POVLAČENJU:						
10.	KfW 2005 65 838 HE Rama	Euribor+1,4%	2014. – 2022.	EUR	10.000.000	17.113.969
11.	KfW 2007 65 933 VE Mesihovina	Euribor+1,4%	2015. – 2023.	EUR	71.000.000	0
12.	KfW SCADA/ DMS/OMS	Euribor+0,65%	2014. – 2023.	EUR	3.310.000	0
II UKUPNO KREDITI U POVLAČENJU						17.113.969
SVEUKUPNO:						151.937.634

U navedenoj tabeli prikazane su i obveze tekućeg perioda koje su evidentirane na kontu 424 u iznosu od 11.240.235 KM. Ukupan iznos obveza po kreditima iznosi 151.937.635 KM.

Kredit u otplati vraćaju se u polugodišnjim anuitetima, a prema otplatnim planovima svakog kredita. U tijeku 2013. godine na ime otplate glavnice po svim kreditima Društvo je uplatilo iznos od 10.768.109 KM, kamata je plaćena u iznosu od 3.919.228 KM.

Kredit u povlačenju predstavljaju ugovore u kreditu potpisane u tijeku 2012. i 2013. godine sa KfW u iznosu od 84.310.000 EUR za potrebe investicija u tijeku.

Prema prezentiranim podacima Odjela za implementaciju međunarodnih kredita, kredit evropske banke za obnovu i razvoj EBRD broj 891 potpisan je 02.11.2000. godine i postao je efektivan 11.04.2002. godine. Pripadajući dio kredita za EP HZ HB iznosio je 12.582.563 EUR.

Kredit je namijenjen financiranju sustava SCADA/EMS i Telekomunikacije, uključujući i konzultantske usluge za nabavku spomenutog sustava.

Tri Elektroprivrede u Bosni i Hercegovini su dijelom svojih kredita financirale Elektroprijenos BiH i NOS BiH. Nakon što su pomenuta Društva postali pravni subjekti došlo je do potrebe za inoviranjem kreditnog sporazuma EBRD 891. Izvršeno je razgraničenje između JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, NOS-a BiH i Elektroprijenosa BiH i potpisana tablica razgraničenja 02.07.2007. godine, od strane ovlaštenih osoba Elektroprivrede HZ HB, NOS-a BiH i Elektroprijenosa BiH i to:

Kredit ukupno u EUR	EP HZ HB	ELEKTROPRIJENOS BiH	NOS BiH
12.582.563	1.398.820	10.001.709	1.182.033

Dana 13.12.2007. godine u prisutnosti predstavnika EBRD-a, predstavnika Mistarstava financija i trezora BiH, Mistarstava financija Federacije BiH i Republike Srpske te predstavnika JP Elektroprivrede HZ HB, JP Elektroprivrede BiH, Elektroprivrede Republike Srpske, Elektroprijenosa BiH i NOS-a BiH potpisan je Sporazum o otkazivanju povučenog i otplaćenog dijela kredita zaključno sa 31.12.2007. godine.

Novacijom kredita za Elektroprijenos BiH i NOS BiH sredstva su podijeljena na dva dijela: stari zajam (povučeni, a neotplaćeni dio do 31.12.2007. godine) i novi zajam (preostali iznos za povlačenje nakon 31.12.2007. godine).

Obveze Elektroprijenosa BiH-OP Mostar po kreditu EBRD 891 u poslovnim knjigama Elektroprivrede HZ HB iznose od 7.509.908 KM (3.839.755 EUR). Iznos se odnosi na povučena sredstva i otplate kredita koje je Elektroprivreda HZ HB izvršila u ime Elektroprijenosa BiH-OP Mostar do novacije kredita EBRD 891.

Potrebno je napomenuti da Elektroprivreda HZ HB u svojim knjigama ne vodi inovirani kredit EBRD 37972 budući da aplikacije po tom kreditu pravi Elektroprijenos BiH i plaća preuzete obveze po istom. Međutim JP Elektroprivrede HZ HB d.d. Mostar u svojim poslovnim knjigama vodi obveze prema Siemensu AG, (koji je i nakon inovacije kredita ispostavljao fakture na JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar) iako je po inoviranom kreditu 891 to obveza Elektroprijenosa BiH. Elektroprijenos BiH je izvršio plaćanje ispostavljenih

² EIB 23.871 se povlači u tranšama. Prva tranša je povučena 10.07.2009. godine u iznosu od 3.000.000 EUR, druga 31.05.2010. godine u iznosu od 10.744.000 EUR, treća 04.02.2011. godine u iznosu 3.175.000,00 EUR. Iz tranši se vrše plaćanja dobavljačima te se na temelju toga formira obveza po kreditu. Kredit je zatvoren 31.12.2013. Ukupno neiskorištena sredstva po kreditu iznose 3.171.155,37 EUR.

faktura od Siemens AG prema JP Elektroprivrede HZ HB d. d. Mostar dok JP Elektroprivrede HZ HB d. d. Mostar u svojim poslovnim knjigama iskazuje obvezu koja se odnosi na Elektroprijenos BiH. Iskazana obveza na dan 31.12.2013. godine prema Siemensu AG koja se odnosi na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije, a koju je izmirio Elektroprijenos BiH - OP Mostar nakon novacije kredita EBRD 891 iznosi 4.259.072 KM.

Tako da ukupne obveze koje se odnose na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije iskazane u poslovnim knjigama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar iznose 11.768.980 KM i to kako je naprijed navedeno 7.509.908 KM se odnosi na povlačenja i otplate kredita koje je Elektroprivreda HZ HB izvršila u ime Elektroprijenosa BiH - OP Mostar do novacije kredita EBRD 891 i 4.259.072 KM su obveze koje se odnose na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije, a koje je izmirio Elektroprijenos BiH-OP Mostar nakon novacije kredita EBRD 891 prema Siemensu AG, a fakture su evidentirane u poslovnim knjigama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar.

Društvo je evidentiralo obveze u svojim poslovnim knjigama u iznosu od 11.768.980 KM, a koje se odnose na obveze Elektroprijenos a.d. Banja Luka. Na navedeni propust skrenuli smo pažnju i u prethodnim revizorskim izvješćima.

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja iskazane u iznosu od 108.476.750 KM čine unaprijed naplaćeni odloženi prihod za donirana sredstva od Austrijske vlade, Talijanske vlade, Njemačke vlade itd, a koji se sučeljava sa troškovima amortizacije u iznosu od 83.984.327 KM, obračunata rezervisanja za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade pomoć u slučaju smrti na osnovu procjene ovlaštenog aktuar) sukladno MRS 19 u iznosu od 13.348.893 KM, obračunata rezervisanja po započetim sudskim sporovima od 11.129.044 KM i ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja u iznosu od 14.486 KM.

9.4.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 55.612.928 KM i odnose se na obveze prema: dobavljačima u zemlji i inozemstvu 30.713.716 KM; tekući dio dugoročnih financijskih obveza 11.345.234 KM; plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih 6.260.686 KM; ostale poreze i druge dadžbine 4.179.129 KM (obveze za vodoprivredne naknade, za hidroakumulacije, obveze za porez na tvrtku, obveze za članarinu komorama, obveze za obnovljive izvore električne energije); PDV 3.083.569 KM i na druge kratkoročne obveze 30.594 KM.

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 3.170.617 KM odnose se na obračunate troškove perioda i troškove za kamatu, obračunata rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor i ostala kratkoročna razgraničenja.

Odložene porezne obveze u iznosu od 21.430.634 KM odnose se na 10% prenesenih obveza sukladno MRS 12 i MRS 16 paragraf 41.

U poslovnim knjigama, evidentirati obveze sukladno točki 60 do 64 Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća MRS.

10. Potencijalne obveze - Sudski sporovi

Temeljem podataka dostavljenih od strane organizacijskih jedinica Društva o vrijednosti sudskih sporova koji se vode protiv Društva, iste na dan 31.12.2013.godine iznose 49.337.138 KM i prikazane su u sljedećoj tabeli :

<i>Dio Društva</i>	<i>Iznos sudskih sporova</i>
Direkcija Društva - Pravni poslovi i Razvoj	21.787.380
Ekonomski poslovi	68.455
Proizvodnja električne energije	22.215.222
Distribucija električne energije	4.991.027
Opskrba električnom energijom	275.053
UKUPNO	49.337.138

Međunarodnim računovodstvenim standardom 37 (MRS) je propisano da je Društvo dužno da izvrši rezerviranje za potencijalne obveze odnosno potencijalne rashode, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: kad pravna osoba ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obveza i kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Na temelju prijedloga organizacionih jedinica Društva, Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o svim sudskim sporovima koji se vode na dan 31.12.2013. godine u kojima je pasivno legimirano (tuženo) Društvo broj I-750/15 od 03.02.2014. godine i predložilo da se izvrši rezerviranje troškova sudskih sporova u iznos od 16.724.606 KM.

Odlukom o rezerviranju troškova sudskih sporova na dan 31.12.2013. godine broj I-1292/14 od 17.02.2013. godine Uprava je usvojila iznos rezerviranja za 2013. godinu po organizacionim jedinicama kako slijedi u tabeli:

<i>Dio Društva</i>	<i>Rezervisanje na po odluci</i>
Direkcija Društva	339.154
Proizvodnja električne energije	6.571.425
Distribucija električne energije	3.539.846
Opskrba električnom energijom	32.783
UKUPNO	10.483.209

Za ostatak sudskih sporova Društvo nije izvršilo rezervisanja, a na osnovu prvostepenih presuda u korist Društva ili mišljenja Uprave da su isti bez osnove.

Prema predloženoj evidenciji o podnesenim tužbama Uprava je u 2011.godini pokrenula 1.122 tužbe protiv fizičkih i pravnih osoba za nenaplaćena potraživanja u iznosu od 32.281.357 KM.

11. Javne nabavke

Prema prezentiranim podacima, ukupna vrijednost nabavki u 2013. godini iznosila je 38.694.815 KM (zaključeno je 225 ugovora). Najveći dio javnih nabavki izvršen je u proizvodnji i distribuciji električne energije. Kako je izvjestio Sektor za nabave, u revidiranoj godini, od strane ponuđača uloženo je 62 prigovora, podneseno je 37 žalbi Uredu za razmatranje žalbe, od čega je 10 žalbi usvojeno i 27 žalbe odbačene kao neosnovane.

Mjesec	Otvoreni postupak		Konkurentski		Pregovarački bez o.		Direktni sporazum		Ukupno	
	broj	vrijednost	broj	vrijednost	broj	vrijednost	broj	vrijednost	broj	vrijednost
I 2013.	2	1.264.044	4	61.986	0	0	2	11.845	8	1.337.875
II 2013.	17	3.302.682	5	160.279	1	48.505	4	15.860	27	3.527.326
III 2013.	8	3.950.492	5	111.691	0	0	3	15.920	16	4.078.103
IV 2013.	14	11.877.688	3	35.448	4	300.794	7	35.469	28	12.249.399
V 2013.	3	858.678	0	0	1	13.225	3	10.673	7	882.576
VI 2013.	8	522.560	4	132.636	2	326.417	3	11.273	17	992.887
VII 2013.	5	507.327	3	151.211	1	380.213	2	6.907	11	1.045.658
VIII 2013.	6	1.478.957	0	0	1	279.540	1	5.120	8	1.763.617
IX 2013.	16	2.342.367	4	111.211	0	0	8	37.639	28	2.491.217
X 2013.	12	2.264.966	9	255.823	12	748.173	3	17.655	36	3.286.616
XI 2013.	4	2.947.717	9	309.021	0	0	4	22.372	17	3.279.110
XII 2013.	9	3.559.261	7	174.124	0	0	6	27.045	22	3.760.431
UKUPNO	104	34.876.741	53	1.503.429	22	2.096.867	46	217.778	225	38.694.815

Organizacijske jedinice Društva na temelju gospodarskog plana utvrđuju svoje planove nabave i podnose prijedloge za provođenje postupka nabave. Plan nabave za tekuću godinu je zaseban dokument koji donosi svaka organizaciona jedinica i kao takav nije dio gospodarskog plana za 2013. godinu, niti predmet Izvješća o poslovanju za 2013. godinu. Prijedloge za provođenje postupka nabave podnose Izvršni direktori organizacijskih jedinica putem Sektora za nabave. Prijedlog dostavljen od organizacijskih dijelova sadrži sve relevantne podatke za predmet nabave (tehničku specifikaciju, troškovnik sa tehničkim

specifikacijama, procijenjenu vrijednost, planirano vrijeme za postupak nabave i planirano vrijeme za realizaciju, prijedlog člana Povjerenstva ispred tog organizacijskog dijela). Nakon prijema prijedloga Sektor nabave sastavlja obrazac «Mišljenje» u kojem utvrđuje je li prijedlog sadrži sve bitne elemente i utvrđuje najprimjereniji postupak nabave. Prijedlog sa svim prilogima i mišljenje Sektor nabave dostavlja na suglasnost Izvršnom direktoru za financijsko računovodstvene poslove i Izvršnom direktoru za pravne, kadrovske i opće poslove. Nakon potpisanog mišljenja Sektor za nabave priprema prijedlog teksta odluke o pokretanju postupka i zajedno sa prijedlogom za provođenje postupka dostavlja Upravi na odobrenje. Uprava donosi Odluku o pokretanju postupka.

Sektor za nabave priprema za Upravu, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju mjesečno izvješće o potpisanim ugovorima za javne nabave. Navedena izvješća ne sadrže informacije o uložnim prigovorima i žalbama za postupke nabave, jer je Izvješće o uložnim prigovorima i žalbama za postupke nabave na zahtjev revizorskog tima naknadno sačinjeno. Sektor za nabave ne priprema ni godišnje izvješće o izvršenju plana nabave za 2013. godinu. **Navedenim načinom informiranja ne smatramo da su podaci transparentno prezentovani Upravi kao ni Nadzornom odboru i Odboru za reviziju.**

Uvidom u tendersku dokumentaciju uvidjeli smo da za nabavu teretnih kombiniranih vozila i radnih vozila - "autokorpa" tehničke specifikacije daje preferencijalni tretman dobavljačima koji nude vozila Mercedes-Benz automobila. Prigovor je uložan na oba postupka nabave koji nije prihvaćen od strane Društva. Također, u postupku nabave »Usluge reklamiranja Društva na području Grada Široki Brijeg putem nogometnog kluba« tehničke specifikacije su preferencijalne jer se ponuđač usluga ograničava na teritoriju jedne općine i na određenu vrstu ponuđača, nogometni klub, a na području navedene općine postoji samo jedan nogometni klub.

Potrebno je sačiniti godišnje izvješće o javnim nabavama za organe upravljanja Društva (Upravu, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju), koji će uključivati informacije o realizaciji plana nabave za tekuću godinu kao i informaciju o prigovorima i žalbama ponuđača u procesima nabave.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe člana 14. Zakona o javnim nabavkama BiH, koji nalaže da tenderske specifikacije prema dobavljačima osiguravaju pravičnu i aktivnu konkurenciju.

12. Vanbilančna evidencija

Vanbilančna evidencija u financijskim izvješćima iskazana je u iznosu od 328.654.749 KM, a odnosi se na evidentiranih 50% vrijednosti dvije hidroelektrane:

- HE Grabovica 115.474.831 KM (50% vrijednosti objekta),
- HE Salakovac 211.244.889 KM (50% vrijednosti objekta) i na vrijednost evidentiranih

rashodovanih stalnih sredstava po popisu na dan 31.12.2013.godine, u iznosu od 1.935.028 KM.

Po saznanjima odgovornih, navedene hidroelektrane se u 100% iznosu vode u aktivnoj bilanci JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo.

13. KOMENTAR

U ostavljenom roku JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, očitovala se: Dopisom broj: I-6473/14 od 13.08.2014.godine; Dopisom broj: I-6487/14 od 14.08.2014. godine i Dopisom broj: I-2-681714 od 14.08.2014.godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji financijskih izvješća za 2013. godinu. U navedenom Očitovanju JP“ Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar je za određeni broj nalaza dala obrazloženja i komentare i dostavila dodatnu dokumentaciju.

Navedena obrazloženja za dio nalaza sa relevantnom dokumentacijom su prihvaćena i inkorporirana u konačan tekst Izvješća.

Određeni dio navoda i konstatacija nije prihvaćen i uvažan i za iste je dano šire obrazloženje u posebnom aktu, Pismo predsjedniku Uprave Društva u vezi Dostavljenih primjedbi na Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji financijskih izvješća za 2013. godinu broj: I-6487/14 od 14.08.2014. godine

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:
Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:
Mira Pažin, viši revizor, dipl.oec

Član tima:
Azra Džeko, revizor, dipl.oec.

IV. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Društva za 2013. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- ***Potrebno je da Uprava uloži dodatni napor kako bi ojačali i unaprijedili nadzor nad potpunim funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola.***

- *Poduzeti sve aktivnosti u cilju blagovremenog donošenja i usvajanja Plana poslovanja i Rebalansa plana poslovanja na temelju realnih mogućnosti, kako bi se istima moglo kontrolirati poslovanje Društva, te blagovremeno realizirati planirane aktivnosti.*
- *Uprava Društva, mora iznaći mogućnosti da zaustavi negativne trendove trgovanja električnom energijom koji dovode do indirektnih finansijskih gubitaka.*
- *Uprava Društva, mora žurno zaustaviti negativnu tržišnu politiku, koja dovodi do velikih indirektnih finansijskih gubitaka, odnosno ojačati Sektor za tržište električnom energijom.*
- *Preispitati opravdanost ugovora za usluge sponzorstva u cilju reklame i promocije rada Društva kako u pogledu preferencijalnog tretmana, tako i njihovog relevantnog uticaja na ostvarivanje prihoda.*
- *Izvršiti ponovnu procjenu fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardom 16 Nekretnine postrojenja i oprema, paragraf 34. kako bi iskazana knjigovodstvena vrijednost navedene imovine odgovarala njihovoj procijenjenoj fer vrijednosti.*
- *Na datum bilanca, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadle vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.*
- *Organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja poduzeti aktivnosti da se izvrši razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrdi raspodjela roba i usluga na objekte Elektroprijenos BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d Mostar.*
- *Intenzivirati aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova.*
- *Nastaviti aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.*
- *U poslovnim knjigama, evidentirati obveze sukladno točki 60 do 64 Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća MRS.*
- *Potrebno je sačiniti godišnje izvješće o javnim nabavama za organe upravljanja Društva (Upravu, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju), koji će uključivati informacije o realizaciji plana nabave za tekuću godinu kao i informaciju o prigovorima i žalbama ponuđača u procesima nabave.*
- *Potrebno je dosljedno provoditi odredbe člana 14. Zakona o javnim nabavkama BiH, koji nalaže da tenderske specifikacije prema dobavljačima osiguravaju pravičnu i aktivnu konkurenciju.*